

PATVIRTINTA

Telšių r. Žarėnų „Minijos“ pagrindinės
mokyklos direktorius 2018 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr.V1- 91

TELŠIŲ R. ŽARĖNŲ „MINIJOS“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2018–2019 MOKSLO METŲ IKIMOKYKLINIO, PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO, PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I. 2017-2018 M.M. UGDYMO PLANO ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

1. Įgyvendinant 2017-2018 mokslo metų ugdymo planą didžiausias dėmesys skirtas:

1.1. sudaryti sąlygas kiekvieno mokinio individualios pažangos augimui bei optimizuoti namų darbų krūvius, gerinant lankomumo bei ugdymo(si) proceso kokybę;

1.2. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi bei vykdyti smurto ir patyčių prevenciją, intervenciją ir stebėseną;

1.3. tobulinti mokinių įsivertinimo gebėjimus bei didesnę dėmesį skirti rašto darbų kultūrai, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams ugdyti.

1.4. sukurti naujas ir patobulinti jau turimas edukacines aplinkas mokinių įvairiems gebėjimams ugdyti.

2. Situacijos analizė:

2017-2018 m. m. didesnis dėmesys buvo skirtas kiekvieno mokinio individualios pažangos augimui, todėl mokykloje intensyviai ieškota veiksmingų ir informatyvių pažangos stebėjimo, fiksavimo ir vertinimo formų, leidžiančių pamatyti ir pamatuoti kiekvieno mokinio daromą individualią pažangą. Seminarų (Mokinių pažangos stebėjimas. Įsivertinimas; Ugdymo turinio diferencijavimas, individualizavimas ir mokinių veiklos personalizavimas; Efektyvaus mokymosi metodai motyvacijai skatinti; Kaip pažinti šiuolaikinį mokinį; Naujos tendencijos kaip vystyti ir tobulinti pradinio ugdymo procesą; Skaitymo, rašymo ir kalbėjimo mokymo metodai jungtinėse klasėse ir kt.) metu mokytojai ugdė mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo, mokymo/si proceso valdymo ir socialines kompetencijas; ugdė dalykines: dalykų turinio planavimo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo kompetencijas, gilinosi į pamokos tobulinimo aspektus. Mokytojai turėjo galimybę stebėti ir aptarti kolegų pamokas, pasidalinti gerąja patirtimi. Didesnis dėmesys skirtas mokėjimo mokytis kompetencijos ugdymui pradinėse klasėse. Mokytojai Metodinėse grupėse, Metodinėje taryboje diskutavo dėl asmeninės pažangos stebėjimo įrankių kūrimo (sukurta pradinukų pažangos stebėjimo forma). Klasės vadovai kartu su mokiniais, tėvais analizavo ugdymo/si, popamokinės veiklos pasiekimus. Elektroninio Eduka dienyno pagalba tėvai laiku gauna informaciją apie vaiko pasiekimus, lankomumą ir elgesį, teikiama individuali informacija. Atsižvelgiant į mokinių poreikius buvo sudarytas dalykų konsultacijų grafikas, pagal kurį mokytojai teikė papildomas matematikos ir lietuvių kalbos konsultacijas pageidaujantiems mokiniams. 90 proc. Mokinių teigia, kad mokykloje vedamos lietuvių kalbos ir matematikos konsultacijos yra jiems naudingos ir padeda mokytis geriau. 85 proc. mokinių teigia, kad jaučiasi atsakingi už savo mokymąsi ir galėtų pasakyti, ką sugeba atlikti pats savarankiškai. 72 proc. mokinių teigia, kad mokosi noriai.

Metodinėse grupėse, Metodinėje taryboje, mokytojų taryboje, susitikimuose su tėvais buvo pristatyti diagnostinių ir nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatai. Buvo nutarta visose pamokose daugiau dėmesio skirti skaitymui ir teksto ar uždavinio suvokimui, kalbos kultūrai, aukštesniųjų mąstymo gebėjimų, problemų sprendimo gebėjimų ugdymui, patirtiniam mokymui. Mokyklos administracija sistemingai vykdė ugdomosios veiklos stebėseną, organizavo ugdomojo konsultavimo pokalbius, kurių metu su kiekvienu mokytoju aptarė veiklos tobulinimo galimybes. Stebėsenos rezultatai buvo aptarti ir pristatyti Mokytojų Tarybos posėdyje. Stipriosios mokytojų veiklos sritys: mokymas; santykiai, tvarka, klasės valdymas; mokymosi aplinka; pagalba mokiniui. Tobulintinos mokytojų veiklos sritys: pamokos

planavimas ir organizavimas; mokymasis; vertinimas/įsivertinimas. Beveik visose stebėtose pamokose vyko mokinių bendrųjų kompetencijų ugdymas. Visi mokytojai sėkmingai dirbo vadovaudamiesi dalykų ilgalaikiais planais. Nepakankamai bendradarbiauja klasėse dėstantys mokytojai, klasių vadovai ir pagalbą teikiantys specialistai, todėl per mažai aptariamos kiekvieno mokinio individualios problemos ir galimybės jam suteikti reikiamą pagalbą. Nepasiekta, kad bendrų susitarimų visi vienodai laikytųsi. Trūksta bendruomenės iniciatyvumo pokyčiams.

80 proc. mokinių teigia, kad mokykloje vedamos “Zipio draugai”, “Obuolio draugai” ir socialinių įgūdžių vadovo 5-8 kl. pamokos apie patyčias yra labai naudingos. 90 proc. mokinių teigia, kad jei jiems nesisektų mokytis, mokytojai tikrai padėtų, papildomai paaiškintų, tačiau tik 53 proc. mokinių pritarė teiginiui, kad mokykloje nėra mokytojų, kurie tyčiojasi iš mokinių (prie visų juos pašiepia), ir tik 65 proc. mokinių iškilus problemoms namie ar mokykloje, nebijotų kreiptis į mokyklos socialinį pedagogą. Beveik visi mokiniai (92 proc.) kaip teigiamą pokytį įvardino, kad tėvai skatina daugiau skaityti ir ruošti pamokoms ir su tėvais dažniau švenčia šeimos šventes kartu, kad mūsų mokykloje dedama daug pastangų, kad patyčių tarp mokinių būtų kuo mažiau. Tačiau gaila, kad net trečdalis mokinių nurodė, kad vienas ar keli jo geriausi mokyklos draugai turi problemų šeimoje (labai nesutaria su tėvais, tėvai geria ir pan.) ir patiria patyčias mokykloje.

Skatinant mokinių mokymosi motyvaciją vestos netradicinės, integruotos pamokos. Dauguma mokytojų organizavo ugdymo procesą išorinėse edukacinėse erdvėse, tačiau tik pusė iš jų vykdė edukacines bei profesinės karjeros ugdymo ekskursijas. 72 proc. mokinių teigia, kad mokosi noriai. Buvo organizuoti mokymai apie skaitmeninių vadovėlių ir užduočių iš “Eduka klasė” naudojimą ugdymo procese. Artimiausiu metu bus organizuojami mokymai apie vaiko individualios pažangos įvertinimą, pasinaudojant interaktyviu elektroniniu dienynu “Eduka dienas”. Mokslo metų pabaigoje metiniuose pokalbiuose mokytojai įsivertino vykdomą savo veiklą, o Metodinėse grupėse, Metodinėje taryboje aptarė išsiskeltų tikslų ir uždavinių rezultatyvumą bei numatė tobulintinas sritis.

Namų darbus atlikti savarankiškai geba 75 proc. mokinių ir 85 proc. mokinių teigia, kad namų darbai jiems padeda geriau išmokti ir suprasti tam tikrus dalykus. Mokinių apklausos metu siekta išsiaiškinti, kokių tikslu mokiniai dažniausiai atlieka namų darbus. Pusei apklaustųjų mokinių labiausiai aktualu gauti geresnį pažymį, dar pusė mokinių teigia, kad nori geriau išmokti praeitą pamoką ir atlikti viską laiku. Noras gauti geresnį pažymį, aukštesnį įvertinimą labiau būdingas mergaitėms nei berniukams. Mokiniai, kurių mokymosi pasiekimai yra žemesni, labiau nei aukštesnius pasiekimus turintys, nori namų darbus atlikti greičiau tam, kad užsiimtų mėgstama veikla. Mokymosi krūvis įtakoja ir tai, kokius tikslus, skirdami namų darbus formuluoja mokytojai. Dauguma mokytojų, skirdami namų darbus, siekia įtvirtinti naują medžiagą, ir tik trečdalis ugdyti savarankiškumą bei šalinti spragas. Apklausos metu paaiškėjo, kad berniukai, lyginant su mergaitėmis į mokyklą dažniau ateina parengę namų darbus tik tada, kai tikisi, kad juos patikrins, bei dažniau pasirengę atsakinėti žodžiu tik tada, kai tikisi, kad bus paklausti. Tuo tarpu mergaitės dažniau nei berniukai parengia namų darbus raštu. Mokinių apklausos duomenys rodo, jog mokinių nuovargis, atliekant namų darbus ir namų darbų krūvis, pereinant į aukštesnę klasę, didėja. Apklausa parodė, jog trečdalis mokinių iš bendro apklaustųjų skaičiaus, kai kurių mokomųjų dalykų namų darbus ne visuomet sugeba atlikti, 25 proc. - nespėja atlikti, nes namų darbų būna per daug, 20 proc. jaučiasi pavargę ir neturi jėgų parengti namų darbų, 20 proc. tingi rengti namų darbus arba nuobodu ir neįdomu rengti skirtas užduotis. Pailgėjus mokslo metams, sumažėjo ir namų darbų apimtys, nes dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti mokytojai galėjo skirti daugiau laiko.

Buvo atlikta mokytojų ir mokinių apklausa dėl mokinių poilsio erdvių įrengimo ir aprūpinimo. Visuose mokomuosiuose kabinetuose įrengtos kompiuterizuotos mokytojų darbo vietos. Įgyvendinti Mokinių tarybos pateikti pasiūlymai dėl mokinių poilsio pertraukų metu sąlygų tobulinimo: mokyklos I-ajame aukšte įrengta poilsio edukacinė erdvė su stalo tenisu ir sėdmaišiais, o bibliotekoje – skaitymo zona ant kilimo su sėdmaišiais, nupirktas sportinis inventorių. Dalis mokytojų tobulino savo kvalifikaciją tokiuose seminaruose kaip “Edukacinių aplinkų kūrimas ir jų svarba technologinių gebėjimų ugdymui”, “Kūrybiškumo ugdymas šiuolaikinėje pamokoje”, “IKT panaudojimo galimybės pamokose”, “Naujos eros pradžia: kuriame ateities mokyklą”. Dauguma mokinių teigia, jog džiaugiasi matydami savo darbų ekspozicijas mokyklos koridoriuose, nes tokiu būdu gali prisidėti ne tik prie mokyklos aplinkos jaukumo kūrimo, bet ir mokytis vieniems iš kitų. 96 proc. apklaustųjų mokinių mokykloje jaučiasi saugūs, o 92 proc. mokinių teigia, kad smurtavimo atvejų mokykloje sumažėjo. Bet 55 proc. mokinių nepatinka mokytis jungtinėse klasėse.

Elektroninis dienynas palengvino klasės vadovams ir mokyklos administracijai mokinių lankomumo kontrolę. Vyko mokyklos nelankančių mokinių stebėjimas, jų šeimų lankymas, susitikimai su tėvais. Vadovaujantis metinių mokinių lankomumo ataskaitų duomenimis, per 2017-2018 m.m. 1-8 klasių

mokiniai per mokslo metus praleido 3756 pamokas, iš kurių dėl ligos – 3180 pamokos (t.y. 84,7 %), dėl kitų pateisinamų priežasčių – 458 pamokos (t.y. 12,2 %), nepateisintos – 118 pamokos (t.y. 3,1 %). Vienam mokiniui tenkantis bendras praleistų pamokų skaičius 76,6 (lyginant su 2016-2017 m. m. – sumažėjo 1,4 pamokomis, t.y. 10 %), vienam mokiniui tenkantis nepateisintų pamokų skaičius 2,4 pamokos (lyginant su 2016-2017 m. m. – sumažėjo 0,7 pamokos, t.y. 22,5 %), dėl kitų priežasčių pamokų skaičius vienam mokiniui 9,3 pamokų (lyginant su 2016-2017 m. m. – sumažėjo 3,7 pamokos, t.y. 28,5%). Galime pasidžiaugti, kad bendros mokytojų, klasių vadovų ir vaiko gerovės komisijos pastangos padeda siekti užsibrėžto tikslo – mažinti praleidžiamų pamokų skaičių dėl kitų pateisinamų priežasčių. Prie mokinių lankomumo gerinimo ir netinkamo elgesio koregavimo daug prisidėjo Žarėnų seniūnijos socialinės darbuotojos. Tačiau būtina stiprinti mokinių sveikatą ir atsparumą užkrečiamoms ligoms, didesnę dėmesį skirti penktokų motyvavimui lankyti mokyklą, bendradarbiaujant su mokinių tėvais. Klasių vadovai dalyvavo seminare „Moksleivių sveikatos stiprinimo programos integravimo galimybių ugdymo procese“.

Mokyklos direktoriaus 2015-06-22 įsakymu Nr. V1-60 paskirtas asmuo (direktoriaus pavaduotojas ugdymui), atsakingas už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą, nuolat stebėjo ir analizavo mokinių pasiekimus kartu su vaiko gerovės komisija, kad laiku būtų nustatyti mokymosi sunkumai ir numatytos priemonės pasiekimų gerinimui. Mokymosi pagalba mokiniui teikta, pastebėjus, kad jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ar Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos, kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai arba kai mokinys dėl ligos praleido dalį pamokų. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuoti mokyklos švietimo pagalbos specialistai, vaiko gerovės komisija ir mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai). Stiprinta mokinių motyvacija, skatinant aktyviau dalyvauti konkursuose, olimpiadose, varžybose, patiriant mokymosi sėkmę. Bent viename konkurse, olimpiadoje arba varžybose dalyvavo 42 mokiniai (iš 1-8 klasių, t.y. 86 proc., t.y. tiek pat kaip ir 2016-2017 m. m.). Kai kurie mokiniai dalyvavo keliuose konkursuose, olimpiadose. Šiais metais mokiniai užėmė 124 prizines vietas, t.y. 35 proc. daugiau nei 2016-2017 m. m. Iš jų viena mokinė užėmė prizinę vietą biologijos rajoninėje olimpiadoje, o 4 mokiniai pateko į tarptautinio matematikos konkurso Kengūra 2018 rajono dešimtuką. Mokiniais padėkoti už aktyvų dalyvavimą ir mokyklos vardo garsinimą organizuojama Mokinių pagerbimo popietė. Mokymosi pagalba teikta ir dalykinių konsultacijų metu. 1-8 klasės mokiniams buvo siūlomos matematikos ir lietuvių kalbos konsultacijos (iš viso 4 val.). Silpnesni mokiniai per konsultacijas gavo dalyko žinių pagrindus, suvienodino žinias, gabesnieji turėjo galimybę plėsti ir gilinti turimas dalyko žinias. Didėja mokinių mokymosi motyvacija ir mokėjimo mokytis kompetencijos įgūdžiai lyginant su ankstesniais metais – tai nurodo visi apklausoje dalyvavę mokiniai. 90 proc. mokinių teigia, kad lietuvių kalbos ir matematikos konsultacijos padeda geriau mokytis. Beveik visi mokiniai teigia, kad mokytojai padeda, jei ko nors nesupranta.

Atlikta ir aptarta nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo 2, 4, 6 ir 8 klasės mokiniams analizė. Mokinių pasiekimai iš nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo yra aukštesni nei šalies vidurkis arba lygus jam. Patikrinimuose dalyvavo 96 % mokinių. Antrokams geriausiai sekėsi matematika ir rašymas (teksto kūrimas), jų pasiekimai yra geresni už šalies vidurkį. Mokinių pasiekimai iš skaitymo ir rašymo (kalbos sandaros pažinimas) atitinka šalies vidurkį. Ketvirtokui geriausiai sekėsi atlikti pasaulio pažinimo ir skaitymo užduotis, jo pasiekimai aukštesni už šalies vidurkį, prasčiau sekėsi per matematikos patikrinimą. Iš visų dalykų pasiekė pagrindinį pasiekimų lygį. Visi šeštokai iš matematikos, skaitymo pasiekė patenkinamą pasiekimų lygį: 75 % šeštokų iš matematikos ir skaitymo pasiekė aukštesnįjį pasiekimų lygį, iš rašymo – 25% – patenkinamą lygį, 25% - aukštesnįjį, 50 % - nepasiekė patenkinamo pasiekimų lygio. Pasiekimų patikrinimuose dalyvavo ir vienas specialiųjų ugdymosi poreikių turintis mokinys, kuris mokosi pagal pritaikytą programą. Šis mokinys pasiekė patenkinamą pasiekimų lygį iš skaitymo ir matematikos, tačiau nepasiekė patenkinamo pasiekimų lygio iš rašymo. Aštuntokams visų dalykų pasiekimų patikrinimus atlikti sekėsi gerai. Jų pasiekimai iš visų dalykų (rašymo, skaitymo, matematikos, gamtos mokslų ir socialinių mokslų) aukštesni nei šalies vidurkis: iš gamtos mokslų pasiekė aukštesnįjį pasiekimų lygį, iš skaitymo visi mokiniai pasiekė pagrindinį pasiekimų lygį, iš socialinių mokslų:– pagrindinį pasiekimų lygį, iš matematikos:– pagrindinį pasiekimų lygį, sunkiau sekėsi per rašymo patikrinimą (visi pasiekė tik patenkinamą pasiekimų lygį). Visų minėtų klasių mokiniai dažnai naudojosi konsultacijomis, gerai lankė pamokas, turėjo aukštą mokymosi motyvaciją.

Vadovaujantis metinių mokinių pasiekimų ataskaitų duomenimis ugdymo kokybę lyginant su 2016-2017 m. m. 1-4 klasėse pakilo 7,9 %, 5-8 klasėse sumažėjo 9,3%. 1-4 klasių mokinių grupėje 24 % mokinių pasiekimai buvo įvertinti labai gerai (aukštesniuoju lygiu), 45% - įvertinti gerai (pagrindiniu

lygiu), 31 % - patenkinamai (patenkinamu lygiu), 0 % - nepatenkinamai (nepasiektu patenkinamu lygiu). Klasių pažangumas 100 %, kokybė 70%. 5-8 klasių mokinių grupėje 10% mokinių pasiekimai buvo įvertinti labai gerai (aukštesniu lygiu: 9-10 balų, įskaityta), 45 % - įvertinti gerai (pagrindiniu lygiu: 6-10 balai), 45% - patenkinamai (patenkinamu lygiu: 4-10 balai), 0 % - nepatenkinamai (nepasiektu patenkinamu lygiu: 1-3 balai, neįskaityta). Klasių vidurkis 8,3 (lyginant su 2016-2017 m.m. sumažėjo 0,2 balo), pažangumas 100%, kokybė 55%. Visi aštuntokai sėkmingai baigė pagrindinio ugdymo I-ąją dalį ir planuoja toliau mokytis: 100 % Telšių „Džiugo“ gimnazijoje.

Metodinės tarybos posėdyje aptarti būdai mokymosi pasiekimų gerinimui ir mokymosi pagalbai teikti. Prie to žinoma prisidėjo tai, kad didžioji dalis mokytojų nuolat primindavo mokymosi strategijas, skyrė didesnę dėmesį skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymui, klasių vadovai diskutavo apie mokymosi stilius. Dauguma apklausoje dalyvavusių mokinių teigia, kad jiems svarbu mokytis gerai, turi sau svarbius mokymosi tikslus bei mokydamasis su kitais išmoksta naudingų dalykų, tačiau negeba savarankiškai pastebėti savo klaidų. Daugiau kaip pusė stebėtų mokytojų skatino mokinius vertinti vieni kitus ir mokė įsivertinimo. Visi mokiniai teigia, kad mokytojai ir mokiniai vieni kitus gerbia. Daugumai mokinių pamokos atrodo įdomios ir įvairios. Beveik visi mokiniai teigia, kad mokytojai jiems kelia aukštus lūkesčius. 96 % mokinių mano, kad išmoksta įsivertinti ir apsvarstyti savo atliktus darbus. 2017-2018 m. m. buvo didesnis dėmesys skiriamas rašto darbų kultūrai, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams ugdyti. Pradinių klasių mokytojos kėlė kvalifikaciją seminare „Skaitymo, rašymo ir kalbėjimo mokymo metodai juntinėse klasėse“.

Mokykla efektyviai panaudojo 12 neformaliojo ugdymo valandų (iš 12 galimų valandų), skirtų 1-8 klasėms. Šiais mokslo metais visi mokiniai dalyvavo būrelių užsiėmimuose, dar ankstesniais mokslo metais pavykdavo į būrelius pritraukti daugiausiai tik apie 90 proc. mokinių. Šiais mokslo metais atsirado didesnė būrelių pasiūla ir mokiniai bei jų tėvai atkreipė į tai dėmesį. Galima teigti, kad visų vaikų poreikiai susiję su neformaliojo švietimu yra patenkinti. Dauguma mokinių lankančių būrelius teigia, kad patinka lankyti būrelius ir jaučiasi juose laukiami, o būrelių pasiūla yra gera. Dauguma mokinių (92 proc.) teigia, kad jiems padeda būreliuose vykdoma veikla siekti aukštesnių pasiekimų akademinėje srityje. Tačiau tik 32 proc (2016-2017 m. m. buvo 27 proc.) mokinių pasisakė, kad jiems yra patogus būrelių laikas. Mokiniai kitais mokslo metais norėtų lankyti panašius būrelius, du mokiniai norėtų lankyti šachmatų būrelį, o vienas – informatikos. Pagal 2017-2018 m.m. pabaigoje vykdytą mokinių apklausą, 2018-2019 m.m. namotomas toks neformaliojo švietimo valandų paskirstymas: 42 % neformaliojo vaikų švietimui skirtų valandų bus skiriama meninės krypties veiklai, 25% - sportinei veiklai, 33% - kitoms programoms įgyvendinti.

5-8 klasių mokiniams kaip pasirenkamasis dalykas buvo dėstyta etninė kultūra, kuri padėjo mokiniams ugdytis kultūrinio sąmoningumo kompetencijas. Mokiniai dalyvavo mokykloje organizuojamose valstybinėse šventėse-minėjimuose.

Mokykloje atliktas veiklos kokybės įsivertinimas (platusis ir giluminis auditas), atlikti mokyklos bendruomenės narių tyrimai, siekiant išsiaiškinti darbo kokybę, mokinių ir tėvų ketinimus, pageidavimus, pasiūlymus. Veiklos įsivertinimui naudojama IQES įsivertinimo programa. Gauti rezultatai panaudoti planuojant mokyklos veiklą ir sudarant ugdymo planą kitiems mokslo metams. Mokyklos veiklos kokybės įsivertinime dalyvavo 95 % pedagoginių darbuotojų, 100 % 1-8 klasių mokinių ir 90,2 % 1-8 grupių/klasių vaikų/mokinių tėvų.

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

3. Telšių r. Žarėnų „Minijos“ pagrindinės mokyklos ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų ugdymo planas (toliau – UP) sudarytas vadovaujantis 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų bendruoju pradinio ugdymo programos ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446, 2017-2018 ir 2017-2018 mokslo metų bendraisiais pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442, Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 (2011 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-1009 redakcija, 2017 m. balandžio 24 d. Nr. V-268 redakcija), Bendrąja priešmokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. Nr. V-779, Pradinio, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio mėn. 21 d. įsakymu Nr. V-1309, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų

programų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (2016 m. sausio 25 d. Nr. V-46 redakcija), Geros mokyklos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308, Mokyklos 2016-2018 metų strateginiu planu, Mokytojų tarybos 2018-06-19 posėdžio protokolo Nr. V5-5, Mokyklos tarybos 2018-06-08 posėdžio protokolo Nr. V6-3 nutarimais, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatais.

4. Mokyklos UP reglamentuoja ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, pradinio ir pagrindinio ugdymo programų, specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams pritaikytos ir individualizuotos programos bei neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Telšių r. Žarėnų „Minijos“ pagrindinėje mokykloje 2018-2019 mokslo metais.

5. Mokyklos ugdymo turinį reglamentuoja Bendrųjų programų pagrindu parengti ir suderinti su direktoriaus pavaduotoju ugdymui bei direktoriaus patvirtinti mokomųjų dalykų, veiklos sričių (ir neformaliojo švietimo) ilgalaikiai planai, programos bei su mokyklos taryba suderintas ir direktoriaus patvirtintas mokyklos ugdymo planas. Mokyklos ugdymo turinio formavimas grindžiamas mokyklos bendruomenės (mokytojų, mokinių, jų tėvų (globėjų) bendradarbiavimu ir vadovaujantis demokratinėmis nuostatomis. Formuojant mokyklos ugdymo turinį ir rengiant UP, atsižvelgta į mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informaciją, pasiekimų tyrimų ir mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatus.

Mokyklos UP siekiama įgyvendinti šiuos tęstinius tikslus ir uždavinius (susitarta Mokyklos tarybos 2018-06-08 posėdyje protokolo Nr. V6-3):

5.1. veiksmingai planuoti, organizuoti ir įgyvendinti ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas, sudarant sąlygas kiekvieno mokinio individualios pažangos augimui bei optimizuojant namų darbų krūvius, gerinant lankomumo bei ugdymo(si) proceso kokybę;

5.2. kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką (mokytojo ir mokinio, mokinio ir mokinio, mokymo ir mokymosi aplinkų) ugdymo(si) procese, siekiant personalizuoto ir savivaldaus mokymosi bei vykdyti smurto ir patyčių prevenciją, intervenciją ir stebėseną;

5.3. nustatyti pamokų skaičių, skirtą dalykų programoms įgyvendinti mokantis pagal Pradinio ir Pagrindinio ugdymo I dalies programas, paskirstyti pamokas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, atsižvelgiant į mokyklos bendruomenės narių pageidavimus ir mokyklai skirtas lėšas bei susitarti dėl ugdymo proceso mokykloje organizavimo;

5.4. tobulinti mokinių įsivertinimo gebėjimus bei didesnę dėmesį skirti rašto darbų kultūrai, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams ugdyti.

5.5. sukurti naujas ir patobulinti jau turimas edukacines aplinkas mokinių įvairiems gebėjimams ugdyti.

6. Mokyklos ugdymo plane vartojamos sąvokos ir terminai atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

III. MOKYKLOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS. MOKYKLOS UGDYMO PLANO RENGIMAS

7. Mokyklos ugdymo turinys formuojamas pagal mokyklos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas vadovaujantis Mokyklos UP II-uoju skyriumi ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.

8. Mokyklos 2018-2019 mokslo metų UP rengia direktoriaus 2018-06-06 įsakymu Nr. V1-69 sudaryta darbo grupė, į kurią įeina bendradarbiavimo tikslais mokyklos administracijos, mokytojų, mokyklos Vaiko gerovės komisijos, mokinių tėvų atstovai ir pedagogų profesinės sąjungos atstovas. Darbo grupė rengia UP, vadovaujantis demokratiškumo, subsidiarumo, prieinamumo, bendradarbiavimo principais. UP rengimo darbo grupės pasitarimuose susitarta dėl mokyklos ugdymo plano turinio ir formos. UP rengiamas vieneriems mokslo metams (2018-2019) ir pamokų skaičius mokyklos UP taip pat nurodomas vieneriems mokslo metams, tačiau atsižvelgiama į bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą pamokų skaičių dvejiems metams. Rengiant naują ugdymo planą – atlikta ugdymo plano įgyvendinimo analizė.

9. Mokyklos 2018-2019 mokslo metų UP projektas parengtas ir aptartas iki 2018 m. birželio 22 d. bei suderintas 2018 m. birželio 22 d. mokyklos tarybos posėdyje (protokolų Nr. V6-4), ir 2018 m. birželio 19 d. pristatytas mokytojų tarybos posėdyje (protokolo Nr. V5-5). Mokyklos ugdymo plano projektą mokyklos vadovas suderina su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu iki 2018 m. rugpjūčio 31 d.

10. Mokyklos UP tvirtina mokyklos direktorius iki 2018 m. rugsėjo 1 d. Mokykla, atsiradus

Bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams ugdymo proceso metu, koreguoja mokyklos ugdymo plano įgyvendinimą arba mokinio individualų ugdymo planą priklausomai nuo mokymo lėšų, išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti ir minimalų privalomų pamokų skaičių mokiniui.

11. Rengiant mokyklos UP prisiminti anksčiau priimti galiojantys susitarimai ir susitarta (Mokytojų tarybos tarybos 2018-06-19 posėdžio protokolo Nr. V5-5, Mokyklos tarybos 2018-06-08 posėdžio protokolo Nr. V6-3) dėl naujų dalykų (priimti sprendimai atsispindi mokyklos 2018-2019 m. m. ugdymo plano skyriuose):

11.1. ugdymo turinio inovacijų, skatinančių proceso modernizavimo įgyvendinimą: naujos kartos mokymo aplinkos “Eduka klasė” su skaitmeniniais vadovėliais ir interaktyviu užduočių banku bei išmaniojo elektroninio dienyno “Eduka dienynas” tolesnis naudojimas – tai mokymo(si) ir vertinimo platforma internete, skirta mokytojams, norintiems kokybiškai ugdyti skaitmeninės kartos mokinius. Naudojamos ir kitos laisvai prieinamos nemokamos virtualios mokymosi aplinkos pagal atskirus dalykus;

11.2. bendrų kalbos ugdymo reikalavimų mokykloje, rašto darbams: reikalavimai aprašyti mokyklos vidaus tvarkos taisyklių, patvirtintų mokyklos direktoriaus 2015 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. V1- 66, 97 punkte;

11.3. skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas, įgyvendinant pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį: 5-8 klasėse skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo ir skaitmeniniai gebėjimai ugdomi per visų dalykų pamokas;

11.4. nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocines kompetencijas ugdančios prevencinės programos pasirinkimo: mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui dalyvauti bent vienoje nuosekloje ir ilgalaikėje prevencinėje programoje, kuri apimtų smurto, patyčių, alkoholio, tabako, taip pat kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, skatintų sveiką gyvenseną, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V- 190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“. Pasirinktos akredituotos socialinio emocinio ugdymo programos „Obuolio draugai“, „Zipio draugai“ ir „Gyvenimo įgūdžių vadovas“ pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis tęsiamas įgyvendinamos nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. (Mokytojų tarybos 2018-06-19 posėdžio protokolinis nutarimas Nr. V5-5), vaiko gerovės komisijos parengtas mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarko aprašas, patvirtintas mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 14 d. įsakymu Nr.V1-64.

12. Mokyklos ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla. Ši veikla mokiniams yra privaloma. Šiai veiklai skiriama iki 7 dienų (30-42 pamokų) per mokslo metus, kurios įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių. Šios veiklos apskaita vykdoma elektroniniame dienyne klasės auklėtojo prieigoje. Dienyne šiomis dienomis pamokų temos eilutėje yra įrašomas vykdomos veiklos pavadinimas, o pastabų skiltyje - kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė, sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla. Atsakingi asmenys mokiniams praveda saugaus elgesio instruktažus.

12.1. 1-4 klasių mokiniams skiriamos 5 ugdymo proceso dienos per mokslo metus kultūrinei (ir etninei), meninei, pažintinei, kūrybiniai, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai (aptarta Pradinių klasių metodinės grupės 2018-06-04 posėdžio protokolas Nr.3).

Data	Vykdoma veikla
2018 m. rugsėjo 3 d.	Mokslo ir žinių diena. Kūrybinė, socialinė-pilietinė, pažintinė veikla 1-4 klasių mokiniams.
2018 m. spalio II-III sav.	Rudenėlio šventė. Etninė, kūrybinė, meninė, praktinė, kūrybinė veikla 1-4 klasių mokiniams.
2018 m. gruodžio III sav.	Kalėdinis renginys „Kalėdų pasaka“. Etninė, kūrybinė, meninė, kultūrinė, praktinė veikla 1-4 klasių mokiniams.
2019 m. gegužės III-IV sav.	Mokomoji –pažintinė ekskursija po Lietuvą. Pažintinė, praktinė, socialinė veikla 1-4 klasių mokiniams.
2019 m. birželio I sav.	Mokslo metų užbaigimo šventė. Ketvirtokų išleistuvės. Kūrybinė, praktinė, meninė, veikla 1-4 klasių mokiniams.

12.2. 5-8 klasių mokiniams 7 ugdymo proceso dienos per mokslo metus skiriama kultūrinei (ir etninei), meninei, pažintinei, kūrybiniai, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei ir kitai veiklai (Mokytojų metodinės tarybos 2018-06-14 posėdžio protokolas Nr.V5-4).

Data	Vykdoma veikla
2018m. rugsėjo 3 d.	Mokslo ir žinių diena. Klasės veiklos planavimas, klasės savivaldos rinkimai. Kūrybinė – pažintinė, socialinė - pilietinė veikla 5-8 klasių mokiniams.

Data	Vykdoma veikla
2018 m. spalio	„Mes norime gyventi gražiau“ – tradicinis mokyklos, Minijos pakrantės ir Žarėnų miestelio aplinkų tvarkymas. Socialinė-pilietinė, praktinė ir prevencinė – aplinkosauginė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla 5-8 klasių mokiniams
2018 m. spalio – gruodis	Pažintinės mokomosios ekskursijos į muziejus, nacionalinį parką, regioninį parką su užduotimis. (po 1 dieną klasei). Pažintinė, kūrybinė, kultūrinė, etninė ir vertybinių nuostatų ugdymo veikla 5-8 klasių mokiniams
2019 m. kovas –balandis	Etninės kultūros diena Žarėnų bendruomenei. Pažintinė, kultūrinė, etninė, meninė, tiriamoji veikla 5-8 klasių mokiniams.
2019 m. gegužė - birželis	Pažintinės mokomosios ekskursijos į muziejus, nacionalinį parką, regioninį parką, kitus lankytinus objektus su užduotimis. (po 1 dieną klasei). Pažintinė, kūrybinė, kultūrinė, etninė ir vertybinių nuostatų ugdymo veikla 5-8 klasių mokiniams
2018 m. birželis	„Pažink savo parapiją ir padėk jos nariams“. Karitatyvinė, socialinė, praktinė, pažintinė, kūrybinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla 5-8 klasių mokiniams
2019 m. birželio III sav.	Mokslo metų užbaigimo šventė. Aštuntokų paskutinis skambutis. Kūrybinė, praktinė, meninė, pažintinė veikla 5-8 klasių mokiniams.

13. Ugdymas organizuojamas pasirinkus ugdymo organizavimo pagal dalykus modelį. Teminę integraciją savarankiškai numato kiekvienos klasės ar dalyko mokytojas. Integracija fiksuojama ilgalaikiuose ir (ar) trumpalaikiuose planuose. Ugdymo procesas organizuojamas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų (pvz., artimiausioje gamtinėje aplinkoje, kultūros įstaigose, muziejuose, parkuose ir kt.) iš anksto suderinus su mokyklos administracija. Mokiniai įtraukiami į ugdymo proceso įgyvendinimą ir mokymosi aplinkos kūrimą. Vadovaujamosi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo, 2017 m. kovo 13 d. Nr. V-284, nauja redakcija. Ugdymo procesas organizuojamas pamokos forma ir kitomis formomis (derinant formaliojo ir neformaliojo švietimo programų turinį): 1 klasėje – 35 min., 2-10 klasėse – 45 min., per dieną būna ne daugiau kaip: 5 pamokos (1 klasės mokiniams), 6 pamokos (2-4 klasių mokiniams), 7 pamokos (5-10 klasių mokiniams). Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas. Ugdymo procesui ne pamokos, o kitokia forma (ekskursija, projektas) numatomas toks pat, ilgesnis ar trumpesnis nei 35 min. 1 klasei, ir 45 min. – 2-10 klasėms ugdymo(si) laikas (tačiau vieno periodo trukmė ne ilgesnė nei 1 val. 30 min.), ir ugdomoji veikla (formaliojo ir neformaliojo ugdymo) per dieną turi trukti ne ilgiau nei 6 ugdymo valandos per dieną (į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas), numatant 10 min. pertrauką tarp ugdymo(si) veiklų ir dvi ilgasias po 20 min. pertraukas. Ši nuostata netaikomos mokinių mokymosi pasiekimų patikrinimams, vykdomiems pagal švietimo ir mokslo ministro patvirtintas mokymosi pasiekimų patikrinimų programas ir mokymosi pasiekimų patikrinimų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą.

IV. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

14. Mokslo metai prasideda 2018 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2018 m. rugpjūčio 31 d. Ugdymo proceso trukmė 1-4 klasių mokiniams 175 ugdymo dienų, o 5-8 klasių mokiniams – 185 ugdymosi diena. Mokykloje mokomasi penkias dienas per savaitę. Pamokos pradedamos 8 valandą. Pertraukų trukmė ne trumpesnė kaip 10 min. Dvi pertraukos po 20 min., skirtos pietums. Mokykloje mokosi 1-8 klasių mokiniai: 1-4 klasėse du jungtiniai komplektai: vienas iš 1 ir 3 klasių mokinių (16 mokinių) ir vienas iš 2 ir 4 klasių mokinių (12 mokinių) komplektas; 5-8 klasėse du jungtiniai komplektai: 5,6 klasių (iš viso 9 mokinių) ir 7,8 klasių (iš viso 8 mokiniai) jungtinis komplektas.

15. Ugdymo procesas 2018-2019 m. m. pradedamas rugsėjo 3 d. (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2018-06-26 raštas Nr.SR-2842), baigiamas:

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė dienomis	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
1-4 klasė	2019-06-07	175	35
5-8 klasė	2019-06-21	185	37

16. Mokslo metų pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programą skirstymas trimestrais suderintas Mokyklos tarybos 2018 m. birželio 8 d. protokoliniu nutarimu (protokolo Nr.V6-3). Nustatoma tokia trimestrų trukmė:

Klasės	I trimestras	II trimestras	III trimestras
1-4	2018-09-01 - 2018-11-30	2018-12-01 - 2019-02-28	2019-03-01 – 2018-06-07
5-8	2018-09-01 - 2018-11-30	2018-12-01 - 2019-02-28	2019-03-01 – 2019-06-21

17. Ugdymo procese mokiniams skiriamos rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) atostogos, kurių bendra trukmė – 17 ugdymo dienų. Į atostogų trukmę neįskaičiuojamos švenčių dienos. Vasaros atostogų pradžią nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba (Mokyklos tarybos 2018 m. birželio 8 d. protokolinis nutarimas (protokolo Nr.V6-3) ir savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu (Telšių r. savivaldybės administracijos švietimo ir sporto skyriaus 2018-06-12 raštas Nr.ŠV1-56 “Dėl ugdymo 2018-2019 m. m.”). Skiriamos atostogos:

Atostogos	Atostogų laikotarpis	Grižta į pamokas
Rudens atostogos	2018 m. spalio 29 d. – lapkričio 2 d.	2018 m. lapkričio 5 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2018 m. gruodžio 27 d. – 2019 m. sausio 2d.	2019 m. sausio 3 d.
Žiemos atostogos	2019 m. vasario 18 d. – vasario 22 d.	2019 m. vasario 25 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2019 m. balandžio 23 d. – balandžio 26 d.	2019 m. balandžio 29 d.
Vasaros atostogos 1-4 kl.	2019 m. birželio 10 d. – rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugsėjo 1 d.
Vasaros atostogos 5-8 kl.	2019 m. birželio 25 d. – rugpjūčio 31 d.	2019 m. rugsėjo 1 d.

18. Mokyklos tarybos 2018 m. birželio 8 d. protokoliniu nutarimu (protokolo Nr.V6-3) priimtas sprendimas dėl **2018–2019 mokslo metais papildomų 10 ugdymo dienų organizavimo**: siekiant gerinti ugdymo(si) rezultatus ir racionaliau paskirstyti mokymosi krūvį, papildomas 10 ugdymo dienas išdėstyti per ugdymo proceso laikotarpį, o pasirinkta pagrindinė ugdymo proceso organizavimo forma - pamokos. **Dėl kitų 5 dienų organizavimo siūlymą teikė savivaldybė** (Telšių rajono savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus 2018-06-12 raštas Nr.ŠV1-56): Gimtosios kalbos puoselėjimo diena (2019 m. vasario mėn.), Gamtamokslinio ugdymo diena (2019 m. kovo mėn.), Ugdymo karjerai diena (2019 m. kovo mėn.), Patyriminio ugdymo (STEAM) diena (2019 m. balandis), Telšių krašto pažinimo diena (2019 m. gegužė -birželis). Sprendimas suderintas su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu.

19. Paskelbus ekstremalią situaciją, keliančią pavojų mokinių gyvybei ar sveikatai, nustačius ypatingą epideminę situaciją dėl staigaus ir neįprastai didelio užkrečiamųjų ligų išplitimo mokykloje, sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo priima mokyklos vadovas. Mokyklos vadovas apie priimtus sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją. Jei oro temperatūra – 20⁰C šalčio ar žemesnė, į mokyklą gali nevykti ikimokyklinio ugdymo grupės ir priešmokyklinio ugdymo grupės vaikai, 1-5 klasių mokiniai, esant 25⁰C šalčio ar žemesnei temperatūrai – ir kitų klasių mokiniai. Ugdymo procesas, atvykusiems į mokyklą mokiniams, vykdomas. Mokiniams, neatvykusiems į mokyklą, mokymuisi reikalinga informacija skelbiama mokyklos elektoriniame dienyne. Šios dienos įskaičiuojamos į ugdymo dienų skaičių. Tokiu atveju sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo priima mokyklos direktorius. Jei pamokos nevyko dėl šalčio ar ekstremalių situacijų, elektroniniame dienyne šiomis dienomis pamokų temos eilutėje yra užrašoma „Pamoka nevyko dėl ...“.

V. UGDYMO TURINIO PLANAVIMAS

20. Bendrųjų programų įgyvendinimo konkrečioje klasėje ar klasių koncentre, dalykui skiriamų pamokų skaičiaus konkrečioje klasėje, pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti panaudojimo, ugdymo turinio integravimo galimybes aprašomos tolimesniuose skyriuose. Mokinių apklausa dėl kitų mokslo metų pasirenkamųjų dalykų, neformaliojo ugdymo programų vykdoma iki gegužės 30 d. Birželio – rugpjūčio mėnesiais būsimų pirmos, penktos klasės vadovai aptaria su buvusia priešmokyklinio ugdymo pedagoge ir pradinių klasių mokytoja klasės ugdymo perspektyvas, susipažįsta su mokinių asmens bylomis, o dalykų mokytojai su mokinių pasiekimų aprašais. Dalykų ilgalaikius - teminius ir trumpalaikius planus rengia ir (ar) detalizuoja mokytojai mokyklos nustatyta tvarka (2016 m. birželio 20 d. direktoriaus įsakymas Nr.V1-89), naudojasi turimais mokytojų knygose sudarytais teminiais planais. Individualizuotų ir pritaikytų programų mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo turinys planuojamas ir detalizuojamas trimestrais, būrelių programų – metams, klasės vadovų darbo planai – metams (su pakoregavimais). Klasės vadovas veiklos planą parengia vadovaudamasis klasės vadovui tarifikuotų valandų ir mokymosi savaičių skaičiumi. Mokytojai dalykų ilgalaikius ir klasių vadovų veiklos planus saugo mokykloje, savo darbo vietoje. Dalykų ilgalaikius planus mokytojai suderina su pavaduotoju ugdymui iki rugsėjo 1 d.

VI. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

21. Mokykla, išanalizavo numatomų integruoti programų tikslus, turinį ir ryšį su bendrųjų programų tikslais ir turiniu, atsižvelgė į mokyklos tikslus ir kontekstą, mokinių poreikius ir bendruomenės susitarimus, priėmė sprendimą dėl programų integravimo, organizavimo modelių ir dėl programų įgyvendinimo formos (Mokytojų tarybos 2018 m. birželio 19 d. protokolinis nutarimas (protokolo Nr.V5-5). Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencinių bei kitų programų integravimo į ugdymo turinį: integravimas į mokomuosius dalykus vykdomas atsižvelgiant į tematiką, mokinių amžių, poreikius, ryšį su mokinių veikla.

1-4 klasėse:

Integruojamoji programa	Dalykas
Pilietinio – tautinio ugdymo programa (temos 2 priedas)	Integruojama į pasaulio pažinimo, lietuvių kalbos bei dailės ir technologijų pamokas bei į popamokinę veiklą.
Prevencinė “Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo” (temos 2 priedas)	Integruojama į Vaiko gerovės komisijos, socialinio pedagogo, visuomenės sveikatos priežiūros specialistės, karjeros koordinatorės ir klasės auklėtojų veiklą bei į bendruosius ugdomuosius dalykus.
Žmogaus saugos (16 valandų – pamokų 1-2 klasėse, 20 valandų – pamokų – 3-4 klasėje) programa	
Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (12 valandų - pamokų)	
Ugdymo karjerai programa	
Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programų įgyvendinimas (pradmenys): Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darna vystymosi integruojamoji programa	Įgyvendinama per aktyvius mokymo metodus
Kultūrinio sąmoningumo integruojamoji programa	Įgyvendinama per neformalųjį švietimą, klasių vadovų veiklą
Etninės kultūros programa	Integruojama į neformalųjį švietimą.
Socialinio emocinio ugdymo programos „Obuolio draugai“ (mišrioje priešmokyklinėje grupė ir 1 klasėje), Žipio draugai“ (2-4 klasėje)	Dėstomas atskiras dalykas
Informacinių technologijų panaudojimas dalykams mokytis	Visi mokytojai turi kompetenciją dirbti su informacinėmis technologijomis, mokykloje yra atskira kompiuterių klasė ir kompiuterizuota biblioteka-skaitykla, todėl kiekvienas mokytojas turi galimybę savo dalyko mokymui naudoti informacines technologijas, o mokiniai turi galimybę tobulinti IKT valdymo kompetenciją.

5-8 klasėse:

Integruojamoji programa	Dalykas
Pilietinio – tautinio, ugdymo programa (temos 2 priedas)	Integruojamos į tikybos, biologijos, chemijos, istorijos, matematikos, anglų kalbos, geografijos, rusų kalbos, lietuvių kalbos, dailės, technologijų, kūno kultūros ir muzikos dalykus, bei klasės vadovo veiklą, Vaiko gerovės komisijos, socialinio pedagogo, visuomenės sveikatos priežiūros specialistės veiklą.
Prevencinė “ŽIV/AIDS“ ir Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo” (temos 2 priedas)	
Antikorupcinio ugdymo programų atskiros temos (temos 2 priedas)	
Vartojimo kultūros ir Verslumo ugdymo programų atskiros temos (temos 2 priedas)	Integruojamos į geografijos dalyką
Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo, teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, smurto ir nusikalstamumo prevencijos programos	Integruojamos į ugdymo procesą pagal atskirą planą, kurį rengia socialinė pedagogė ir Vaiko gerovės komisija.
Žmogaus saugos programa	Dėstomas atskiras dalykas 5, 7 klasėje (privalomas dalykas)
Socialinio emocinio ugdymo programa „Gyvenimo įgūdžių vadovas“	Dėstomas atskiras dalykas

Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa (12 valandų - pamokų)	Integruojama į gamta ir žmogus, biologijos, informacinių technologijų, fizikos, kūno kultūros, dorinio ugdymo (tikybos), žmogaus saugos dalykų pamokas bei ugdymo procesą, ją vykdo dalykų mokytojai, sveikatos priežiūros specialistė kartu su Vaiko gerovės komisija pagal atskirą metinį planą.
Ugdymo karjerai programa	Integruojama į ugdymo procesą, ją vykdo karjeros koordinatore kartu su klasių vadovais.
Bendrujų ir esminių kompetencijų, gyvenimo įgūdžių integruojamosios programos	Įgyvendinamos per visų dalykų pamokas 5-8 klasėse, taip pat integruojamos į klasės vadovo veiklą, neformaliojo švietimo programas ir popamokinę veiklą.
Etninės kultūros programa	Dėstomas atskiras dalykas 5-8 klasėse (pasirenkamasis dalykas)
Laisvės kovų istorijos temos (16 valandų – pamokų)	Skiriama 16 pamokų, integruojant temas į 5-8 klasių istorijos, lietuvių kalbos pamokas, po 2 pamokas kiekvienoje klasėje išvardintuose dalykuose.
Informacinių technologijų panaudojimas dalykams mokytis	Visi mokytojai turi kompetenciją dirbti su informacinėmis technologijomis, beveik visuose kabinetuose yra kompiuteriai (dalyje ir su internetu ryšiu), mokykloje yra atskira kompiuterių klasė ir kompiuterizuota biblioteka-skaitykla, todėl kiekvienas mokytojas turi galimybę savo dalyko mokymui naudoti informacines technologijas, o mokiniai turi galimybę tobulinti IKT valdymo kompetenciją

22. Minėtų programų vykdymas įskaitomas į minimalų mokiniams privalomų pamokų skaičių arba į klasės vadovo vykdomą veiklą ir integruojamas į neformalųjį švietimą. Integravimas fiksuojamas dalykų ilgalaikiuose ir trumpalaikiuose planuose, klasių vadovų planuose, pažymint pasvirusiu šriftu bei apskaita vykdoma elektroniniame dienyne. Mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį, numato ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas programos.

23. Programų įgyvendinimą koordinuoja mokyklos direktorius. Klasių vadovai ir atitinkamo dalyko mokytojas dienyne įrašo apie atitinkamos temos pateiktą mokiniams. Ugdymosi pasiekimai vertinami pagal Programose pateiktus reikalavimus, taikomi formuojamojo vertinimo metodai ir būdai. Ugdytinių pasiekimai, atitinkantys iškeltus uždavinius, žinias, gebėjimus, įgūdžius ir vertybines nuostatas, yra prevencinės veiklos veiksmingumo rodiklis.

24. Mokykla skatina mokinius dalyvauti integruotuose gamtos, socialinių mokslų, matematikos, technologijų, inžinerijos dalykų projektuose ar kitose veiklose (birželio mėnesį organizuojama tikslųjų – socialinių – gamtos mokslų populiarinimo popietė), taip prisideda prie mokslo populiarinimo ir inovacijų kultūros ugdymo.

25. Mokykla analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis įgyvendinamas integruojamąsias programas ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

VII. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS IR INDIVIDUALIZAVIMAS. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS. PAMOKŲ, SKIRIAMŲ MOKINIŲ UGDYMO POREIKIAMS TENKINTI, MOKYMOSI PAGALBAI TEIKTI, PASIEKIMAMS GERINTI PANAUDOJIMAS.

26. Priemonės ugdymo turiniui individualizuoti ir diferencijuoti numatytos atsižvelgus į mokinių turimą patirtį, pasiekimus ir pažangą, motyvaciją, mokymosi stilių ir specialiuosius poreikius. Ugdymas individualizuojamas ir diferencijuojamas skiriant pamokas, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, darbui su gabiais ir sunkumų turinčiais mokiniais, sudarant galimybę rinktis pasirenkamuosius dalykus.

27. Tačiau dėl per mažo mokinių skaičiaus, klasės nedalijamos į grupes vienai ar dviem dalyko savaitinėms pamokoms, tačiau dalyko turinys diferencijuojamas toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis. Diferencijavimas taikomas: mokiniui individualiai arba mokinių grupei pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas; tam tikroms veikloms atlikti (tiriamieji, projektiniai mokinių darbai) sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes. Ugdymo turinio individualizavimo ir diferencijavimo kryptys ugdymo

procesė - pritaikomi pagrindiniai ugdymo turinio elementai - mokymo turinys, mokymo ir mokymosi metodai, vertinimo būdai. Skiriami diferencijuoti ir individualizuoti namų darbai.

28. Laikinių grupių sudarymas, klasių dalijimas, pasirenkamųjų dalykų ir konsultacijų pasiūla (mokyklos tarybos 2018-06-08 protokolai Nr.V6-3):

28.1. pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti klasės nedalijamos į grupes atsižvelgus į mokyklos finansinius išteklius bei dėl per mažo mokinių skaičiaus klasėse.

28.2. pasirenkamųjų dalykų ir konsultacijų pasiūla 1-8 klasių mokiniams: 5-8 klasių mokiniams siūloma rinktis etninės kultūros dalyką. 1-4 klasės mokiniams (turintiems mokymosi sunkumų ir itin gabiems) siūlomas matematikos konsultacijos (iš viso 1,0 val.) ir lietuvių kalbos konsultacijos (iš viso 1,0 val.). 5-8 klasės mokiniams (turintiems mokymosi sunkumų ir itin gabiems) siūlomas matematikos konsultacijos (iš viso 1 val.). 5-8 klasių mokiniams, kurie yra gabūs arba nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pasiekti lygį, kuris leistų išlyginti mokymosi spragas, skiriant 1 valandą konsultacijoms. Dalykų modulių programų ir pasirenkamųjų dalykų (jei nėra švietimo ir mokslo ministro patvirtintų) programos rengia ir (ar) detalizuoja mokytojai mokyklos nustatyta tvarka (2016 m. birželio 20 d. direktoriaus įsakymas Nr.V1-89).

29. Pamokų, skiriamų mokinių ugdymo poreikiams, panaudojimas (mokyklos tarybos 2018-06-08 protokolai Nr.V6-3):

29.1. 1-4 klasėse: atsižvelgus į nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo ir ugdymo pasiekimų rezultatus, pamokos, skiriamos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, panaudojamos lietuvių kalbos ir matematikos konsultacijoms (1, 3 klasei – po 0,5 valandos (iš viso 1 valanda), 2,4 klasei – po 0,5 valandos (iš viso 1 valanda), bei socialinio emocinio ugdymo programoms įgyvendinti (programai „Zipio draugai“ įgyvendinti mišrioje ikimokyklinėje – priešmokyklinėje grupėje ir 1 klasėse skiriama 1 valanda, programai „Obuolio draugai“ įgyvendinti 2-4 klasėje skiriama 1 valanda). Iš viso 4 valandos.

29.2. 5-8 klasėse: pamokos, skiriamos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, panaudojamos pasirenkamiesiems dalykams (5-8 klasėse etninės kultūros dalykui po 1 savaitinę pamoką jungtiniam komplektui, iš viso 2 val.), socialinio emocinio ugdymo programai įgyvendinti (programai „Gyvenimo įgūdžių vadovas“ įgyvendinti 5-8 klasėse skiriama 1 valanda), konsultacijoms - 5-8 klasių mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų ir itin gabiems siūlomas matematikos konsultacijos (iš viso 1 val.), mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pasiekti lygį, kuris leistų išlyginti mokymosi spragas, skiriant 1 valandas konsultacijoms. Iš viso 5 valandos. Trumpo laikotarpio konsultacijos neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

30. Efektyvumo analizę vykdo kiekvienas mokytojas individualiai, mokyklos taryba, mokytojų taryba, metodinė taryba, metodinės grupės (posėdžių protokolai), ir mokyklos administracija pagal mokyklos ugdymo proceso priežiūros planą. Analizės rezultatai aptariami mokyklos metodinėse grupėse, metodinės tarybos, mokytojų tarybos posėdžiuose ir naudojami ugdymo proceso sėkmingam įgyvendinimui, tobulinimui.

VIII. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

31. Mokinių individualūs ugdymo planai sudaromi siekiant individualizuoti ugdymą ir optimizuoti mokymosi krūvius, ugdyti mokinio asmeninę atsakomybę už mokymąsi ir gebėjimą įgyvendinti išsikeltus tikslus, siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti mokytis, pripažįstant ir plėtojant jo gebėjimus ir galias, teikiant švietimo pagalbą.

32. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, besimokančiam pagal pritaikytas ir individualizuotas Bendrąsias programas mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, taip pat mokiniui, besimokančiam namie. Sudarant individualų ugdymo planą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, bendradarbiauja mokytojai, mokiniai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai), mokyklos vadovai bei švietimo pagalbos specialistai. Individualus ugdymo planas sudaromas rašytine forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių – vieniems mokslo metams. Ant individualaus ugdymo plano pasirašo mokinys ir vienas iš tėvų (globėjų, rūpintojų), o direktoriaus pavaduotojas ugdymui – suderinimo žymą. Planas nuolat peržiūrimas ir reikalui esant koreguojamas.

33. Siekiant stebėti individualią mokinio pažangą ugdymo procese, individualiame ugdymo plane mokiniui ugdomam namie numatomi ugdymo(si) tikslai, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai, sėkmės kriterijai, mokinio ir mokinio tėvų

(globėjų) indėlis į mokymąsi, reikiama mokymosi pagalba. Mokinio individualus ugdymo planas periodiškai peržiūrimas ir, jeigu reikia, koreguojamas.

MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO FORMA

..... individualus ugdymo planas 20...-20... m. m.

(mokinio vardas, pavardė, klasė)

Duomenys apie mokinį: .....

Mokinio mokymosi poreikių įvertinimas:

Dalykai kurie sekasi gerai (pasiškinti išsamiau)	Dalykai kurie sekasi patenkinamai (pasiškinti išsamiau)	Dalykai kurie sekasi sunkiausiai (pasiškinti išsamiau)	Mokinio indėlis – įsipareigojimai mokymosi proceso metu	Tėvų/globėjų indėlis – pagalba mokiniui mokymosi proceso metu	Laisvalaikio pomėgiai, užklausinė veikla

Individualizuotos bendrojo ugdymo dalykų programos:

Dalykai: 1. _____

2. _____

Pritaikytos bendrojo ugdymo dalykų programos:

Dalykai: 1. _____

2. _____

Švietimo pagalba, jos intensyvumas: (rašyti teikiama, neteikiama, kiek kartų per savaitę)

Logopedinė pagalba _____

Specialieji užsiėmimai _____

Socialinė pagalba _____

Psichologinė pagalba _____

Mokytojo padėjėjas _____

Eil. Nr.	Dalykas (-ai)	Pamokų skaičius skirtas klasei	Konsultacijų skaičius	Tikslas		Metodai ir būdai	Rezultatai
				Ugdymosi spragų šalinimas	Mokinio išskirtinių gebėjimų ugdymas		
1.	Pvz.: Dorimis ugdymas:(tikyba)						
2.	Ir t.t.						
Minimalus privalomų pamokų skaičius mokiniui							

Rezultatų vertinimas:

-1 mažiau nei tikėtasi

-2 reikšmingai mažiau nei tikėtasi

0 kaip tikėtasi

1 daugiau nei tikėtasi

2 reikšmingai daugiau nei tikėtasi

Mokinio parašas _____

Tėvų/globėjų vardas, pavardė, parašas _____

VGK pirmininkas (vardas, pavardė, parašas) _____

SUDERINTA

Direktoriaus pavaduotoja ugdymui

_____

(vardas, pavardė)

20.... m. .... mėn. .... d.

IX. DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

34. Dalyko mokymo intensyvinimo, mokinio pasirinkto dalyko, dalyko kurso ar dalyko modulio, mokėjimo lygio pakeitimo tvarka (2016 m. birželio 20 d. direktoriaus įsakymas Nr.V1-89) bei vadovaujama LR Švietimo ir mokslo ministro 2012-05-08 įsakymu Nr. V-766 patvirtintas „Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašas“ (2018 m. kovo 13 d. Nr. V-242, nauja redakcija).

35. Pagal tvarkaraščio galimybes mokykla intensyvina lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, anglų kalbos (pirmoji užsienio kalba), technologijų, geografijos, gamta ir žmogus, chemijos, fizikos, istorijos dalykų mokymą per dieną, t. y. per dieną atitinkamam dalykui skiriama ne viena, o keletas viena po kitos organizuojamų pamokų. Žmogaus saugos mokymas pagrindiniame ugdyme intensyvinamas, kursą išdėstant 5 –oje ir 7 -oje klasėse.

36. Intensyvinant dalyko mokymą, išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, skaičius ir neviršijamas maksimalus pamokų skaičius per savaitę, nustatytas pagal Higienos normą.

X. MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS

37. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus. Mokyklos direktoriaus 2015-06-22 įsakymu Nr. V1-60 paskirtas asmuo (direktoriaus pavaduotojas ugdymui), atsakingas už mokymosi pasiekimų stebėsenos koordinavimą, gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą, nuolat stebi ir analizuoja mokinių pasiekimus kartu su vaiko gerovės komisija, kad laiku būtų nustatyti mokymosi sunkumai ir numatytos priemonės pasiekimų gerinimui.

38. Mokykla, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

38.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

38.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

38.3. ugdo atkaklumą mokantis;

38.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus mokyklos bendruomenėje: metodinėse grupėse, metodinėje taryboje, mokytojų taryboje, mokinių taryboje, vaiko gerovės komisijoje, tėvų susirinkimuose);

38.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka bei antramečiauajantiems;

38.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

38.7. tobulina mokyklos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skiriama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui; jais grindžiami reikiami sprendimai dėl įvairių mokinių grupių, klasių mokinių pasiekimų dinamikos, mokytojų ir visos mokyklos indėlio į mokinių pažangą.

38.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

38.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybingumą.

39. Kiekvieno mokinio mokymosi procesas mokykloje nuolat stebimas, siekiant laiku pastebėti mokinius, kurių pasiekimai žemi, ir nustatyti tokių pasiekimų priežastis. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus ir galimas jų priežastis informuojami mokyklos vaiko gerovės komisija, švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai), kartu su jais sprendžiamos žemų mokymosi pasiekimų problemos. Aukščiausius pasiekimus demonstruojantiems mokiniams taip pat siūloma ir suteikiama reikiama mokymosi pagalba, pavyzdžiui, rekomenduojama neformaliojo vaikų švietimo veikla mokykloje ar už mokyklos ribų ir kt. Sprendimai dėl pagalbos teikimo priimami mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdyje. Mokymosi pagalba turi atitikti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į vaiko gerovės komisijos ir mokytojo rekomendacijas.

40. Mokykla užtikrina ne atsitiktinę, bet sistemingą mokymosi pagalbą, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose ir pan) ir poveikio analizę. Mokymosi pagalba teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga, ypač pastebėjus, kad mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų; kai jo kontrolinis darbas ar kitos užduotys įvertinamos nepatenkinamai; kai mokinys gauna kelis iš eilės nepatenkinamus konkretaus dalyko įvertinimus; kai mokinio pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio ar Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos; kai per Nacionalinį mokinių pasiekimų patikrinimą mokinys nepasiekia patenkinamo lygmens, kai mokinys demonstruoja aukščiausio lygmens pasiekimus, kitais mokyklos pastebėtais mokymosi pagalbos poreikio atvejais.

41. Mokymosi pagalba integruojama į mokymo(si) procesą. Mokymosi pagalbą vadovaudamasis vaiko gerovės komisijos rekomendacijomis, pirmiausiai suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas. Mokymosi pagalbą rekomenduojama teikti:

41.1. pirmiausia pamokoje kaip grįžtamąjį ryšį, pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas (pvz., mokiniui, kuriam sunkiau sekasi atlikti namų darbų užduotis – namų darbų užduotis skelbti pamokos pradžioje);

41.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar vaiko gerovės komisija pagal mokymosi pagalbos poreikį (pvz., po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo arba ligos – skiriama dalyko trumpalaikė konsultacija, o nepasiekus patenkinamo atitinkamo dalyko(-ų) pasiekimų lygio – skiriamos ilgalaikės konsultacijos, trunkančios 2-3 mėn.).

41.3. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams (gabesniųjų – mažiau gabiems);

41.4. taikant savanoriškos pagalbos būdus (tėvų, buvusių mokytojų), trišalių pokalbių metodiką (mokinys – tėvai – mokytojas);

42. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Mokymosi pagalbai teikti, skiriant konsultacijas, panaudojamos pamokos, skirtos mokymosi pagalbai ir ugdymo poreikiams tenkinti. Šios konsultacijos gali būti panaudojamos ir teikiant pagalbą mokinių namų darbų užduotims atlikti. Mokymosi pagalbos veiksmingumas analizuojamas ir kompleksiskai vertinamas pagal individualią mokinių pažangą ir pasiekimų dinamiką.

43. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus:

43.1. pagalba pirmiausia suteikiama tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

43.2. sudaromos sąlygos mokykloje atlikti namų darbų užduotis – mokykloje veikia pailgintos dienos grupė, kurios darbo laikas 12.00 – 15.30 val. Todėl visų klasių mokiniai turi galimybę paruošti namų darbus pailgintoje dienos grupėje, iškilus neaiškumams – gali pasikonsultuoti su dalyko mokytojais. Taip pat vyresni mokiniai namų darbus gali atlikti bibliotekoje – skaitykloje, kurioje yra ir kompiuteriai;

43.3. stiprinama mokinių motyvacija, skatinant aktyviau dalyvauti konkursuose, olimpiadose, varžybose, patiriant mokymosi sėkmę. Gegužės mėnesio pabaigoje apibendrinus rezultatus, organizuojama Mokinių pagerbimo diena, kurios metu aktyviausi mokiniai gauna prizus – knygas bei nemokamą ekskursiją.

43.4. atsižvelgiant į esamus mokinių pasiekimus, nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų, sudaromos galimybės 1-4 klasių mokiniams lankyti lietuvių kalbos ir matematikos, o 5-8 klasių mokiniams lankyti lietuvių kalbos, matematikos, konsultacijas. Tam panaudotos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti.

43.5. gegužės – birželio mėnesiais didžiąją dalį ugdymo laiko organizuoti tyrinėjimams bei socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje aplinkoje (pvz., lankantis miške, prie vandens telkinio, piliakalnio, parkelyje, visuomeniniuose, bendruomenių, kultūros institucijose ir kt. Mokymasis per pamokas grįstas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

XI. MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ), KITŲ ĮSTAIGŲ, ORGANIZACIJŲ BENDRADARBIAVIMAS

44. Mokykla organizuoja mokytojų ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio mokymosi pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą. Tam organizuojami ne mažiau kaip 3 tėvų (globėjų, rūpintojų) susitikimai su mokytojais per mokslo metus. Bendradarbiavimo su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) būdai: individualus (pokalbiai, konsultacijos, susirašinėjimas, lankymasis mokinių namuose, pokalbiai telefonu, įrašai elektroniniame dienynė) ir grupinis (tėvų švietimas – seminarai, paskaitos; bendra veikla mokyklos savivaldoje, lankstinukai, mokyklos laikraštis, internetinis puslapis, šventės, akcijos, anketiniai tyrimai).

45. Mokykla sudaro tėvams (globėjams, rūpintojams) sąlygas dalyvauti mokyklos gyvenime, savanoriauti, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus. Veikia Mokyklos tėvų komitetas, kuris teikia pasiūlymus Mokyklos tarybai. Tėvai (globėjai) kviečiami į kultūrinius ir sporto renginius, mokyklos šventes, šventinių vakarų budėjimus. Mokykla užtikrina, kad tėvai ir mokykla keistūsi abipusiai reikalinga informacija.

46. Du kartus per mokslo metus organizuojamas visuotinis tėvų susirinkimas. Būsimų priešmokyklinukų, pirmokų, esamų 4-os klasių mokinių tėvai pavasarį atskirai kviečiami į susirinkimus, siekiant informuoti apie būsimas ugdymo programas ir pasirinkimo galimybes. Mokinių tėvams organizuojamas jų švietimas ir konsultavimas pedagoginiais, psichologiniais klausimais, kviečiant į mokyklą kitų įstaigų specialistus.

47. Mokykla užtikrina, kad tėvai (globėjai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus mokyklos veiklai tobulinti, todėl 2 kartus per mokslo metus (rudenį ir pavasarį) vykdoma anketinė mokinių tėvų (globėjų) apklausa apie mokyklos ir ugdymo kokybę, kurioje gali pateikti savo pasiūlymus.

48. Mokykla, įgyvendindama pradinio ir pagrindinio ugdymo programą, skatina (ir konsultuoja) mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus):

48.1. sukurti mokiniams tinkamą, skatinančią mokytis, edukacinę aplinką namuose;

48.2. kelti vaikams pagrįstus mokymosi lūkesčius ir motyvuoti mokytis;

48.3. padėti vaikams mokytis namuose;

48.4. palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis mokykloje ir už jos ribų;

48.5. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose mokykloje ir už jos ribų.

49. Mokykla nuolat bendradarbiauja su Žarėnų kultūros centru (organizuojant bendrus renginius), Žarėnų seniūnija ir Žarėnų Šv. Stanislovo bažnyčios klebonu (dalyvaujant socialinėje-pilietinėje, kultūrinėje – pažintinėje veikloje), su kitomis ugdymo įstaigomis (sportinių varžybų organizavimas, dalyvavimas jų organizuojamose ekskursijose, kituose renginiuose), miestelio ir miesto viešąja biblioteka, ugniagesių gelbėjimo stotimi (edukacinės išvykos), Telšių PPT (konsultuojantis dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių), VšĮ Telšių regioninis profesinio mokymo centru (jų atstovai kasmet į mokyklą atvyksta informuoti 8 klases mokinius apie tolimesnio mokymosi galimybes), Vaiko teisių apsaugos tarnyba (iškilus problemoms, konsultacijų poreikiui), policijos komisariato nepilnamečių reikalų skyriaus specialistais (į mokyklą atvyksta pagal poreikį, susitinka su mokiniais, linkusiais į nusikalstamą veiklą, organizuojami bendri prevenciniai renginiai, teminės paskaitos 5-8 klasių mokiniams, pasitelkiama į pagalbą, sprendžiant lankomumo, rūkymo problemas).

XII. MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE. MOKYMOSI APLINKA.

50. Mokykla, įgyvendindama ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ir pagrindinio ugdymo I dalies programas:

50.1 sudaro sąlygas mokiniams mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, užtikrina tinkamą ir savalaikį reagavimą į patyčių ir smurto apraiškas bei higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį. Atsakingas mokyklos direktorius.

50.2. Mokykloje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia mokyklos vaiko gerovės komisija

51. Mokykla, įgyvendindama mokyklos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas ir sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat jose dalyvauti, įgyvendindama Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

51.1. Pasirinktos akredituotos socialinio emocinio ugdymo programos „Obuolio draugai“ (mišriai ikimokyklinei grupei ir 1 klasei), „Žipio draugai“ (2-4 klasėje) ir „Gyvenimo įgūdžių vadovas“ (5-8 klasėse) pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis bus įgyvendinamos toliau. (Mokyklos vaiko gerovės komisijos 2018-04-16 posėdžio protokolinis nutarimas Nr. VGK-4). Programoms įgyvendinti skirtas atskiras laikas. Mokykla prevencinei programai įgyvendinti naudoja mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skirtas pamokas. Mokyklos mokytojų tarybos 2018 m. birželio 19 d. protokolinis nutarimas (protokolo Nr. V5-5).

51.2. Mokyklos vaiko gerovės komisijos parengtas mokyklos smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarko aprašas, patvirtintas mokyklos direktoriaus 2017 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. V1-64.

52. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d.

įsakymu Nr. V-941, „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“ (toliau – sveikatos programa).

52.1. Mokykla priėmė sprendimą (Mokytojų tarybos 2018 m. birželio 19 d. protokolinis nutarimas Nr.V5-5) dėl programos įgyvendinimo būdų: 1-4 klasėse integruojama į Vaiko gerovės komisijos, socialinio pedagogo, visuomenės sveikatos priežiūros specialistės, karjeros koordinatorės ir klasės auklėtojų veiklą bei į bendruosius ugdomočius dalykus; 5-8 klasėse integruojama į gamta ir žmogus, biologijos, informacinių technologijų, fizikos, kūno kultūros, dorinio ugdymo (tikybos), žmogaus saugos dalykų pamokas bei ugdymo procesą, ją vykdo dalykų mokytojai, sveikatos priežiūros specialistė kartu su Vaiko gerovės komisija pagal atskirą metinį planą.

52.2. Mokykloje sudaroma sąlyga mokiniui kasdien turėti **fiziškai aktyvią pertrauką** tarp pamokų, ne trumpesnę kaip 10 min. (po trijų pamokų). Už pertraukos metu fiziškai aktyvios veiklos organizavimą: atsakingi budintys pertraukų metu mokytojai.

52.3. Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė kartu su klasių vadovais planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

53. Mokykla ugdymo(si) (edukacinę) aplinką kuria, vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais. Mokyklos mokymosi aplinkos tobulinimas detaliau aprašytas Mokyklos 2016-2018 metų strateginiame plane (patvirtintas mokyklos direktoriaus 2016 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V1-47). Mokyklos administracija tvarkydama mokyklos vidaus ir išorės edukacines (mokymosi) aplinkas visada arba beveik visada atsižvelgia į pedagogų, mokinių nuomonę ir siūlymus. Sudaromos sąlygos mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).

Propaguojama etnokultūrinė ir ekologinė - aplinkosauginė veiklos kryptis mokyklos ir miestelio bendruomenėje. Rengiamos kalendorinės šventės mokyklos ir miestelio bendruomenių nariams. Diegiamos ekologinio pobūdžio vertybės, vykdamas ekologinius projektus „Žemės diena“, „Mes kviečiame gyventi gražiau“, „Darom“, „Ekomokykla“, „Darni mokykla“, organizuojant rudenines ir pavasarinės mokyklos ir miestelio aplinkos tvarkymo talkas, bendradarbiaujant su miestelio seniūnija, parapijos bažnyčia. Vyksta etnokultūrinės ir ekologinės pakraipos būrelių veikla. Ne mažiau kaip viena netradicinio ugdymo nepamokinė diena per metus siejama su gamtosauga ir ekologija. Per metus planuojama aplankyti ne mažiau kaip 3 etnokultūrinius muziejus, kultūrinio paveldo objektus. Organizuojamos valstybinės šventės vadovaujantis mokyklos popamokinės veiklos planu. Pilietinio ir tautinio ugdymo projektai, konkursai. Dalyvaujama 1 pilietinio tautinio ugdymo projekte per metus. Skatinama mokinių ir mokytojų atsakomybė už esamų išteklių tausojimą ir racionalų išteklių panaudojimą. Mokinių taryba organizuoja taupumo akcijas „Išjunk“, „Tausok“, „Užsuk“.

54. Mokyklos vadovas ir visa bendruomenė atsako už atviros, ramios, kūrybingos mokinių ir mokytojų mokymuisi palankios kultūros kūrimą ir palaikymą mokykloje. Todėl mokyklos bendruomenės nariai savo tarpusavio santykius privalo grįsti tarpusavio supratimo, tolerancijos, geranoriškumo ir abipusės pagarbos principais.

XIII. MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMAS

55. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimas yra mokyklos ugdymo turinio dalis ir dera su keliamais ugdymo tikslais. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą vadovaujamosi Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu, Bendrąja priešmokyklinio ugdymo programa, Pradinio, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu ir Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu mokyklos direktoriaus 2016-08-31 įsakymu Nr. V1-99 (skelbiamas mokyklos internetiniame puslapyje ir elektroniniame dienyne).

56. Planuodamas ugdymo turinį mokytojas planuoja ir mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, jį sieja su mokymo (-si) tikslais atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir gebėjimus. Vertinimo metodus mokytojai derina tarp savęs, aptaria su mokiniais ir jų tėvais (globėjais).

57. Mokiniais, besimokantiems pagal pradinio ugdymo programą, pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Pažangai ir pasiekimams vertinti taikomas formuojamasis ugdomasis (žodžiu ar raštu) ir diagnostinis bei apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas, kurio būdus, formas ir metodus mokytojos aptaria Pradinių klasių metodinėje grupėje. Mokytojai vertinimo informaciją fiksuoja individualiuose žurnaluose, elektroniniame dienyne, bendrose klasės trimestrų ir metinėse suvestinėse.

Numatydamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą, mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo, švietimo pagalbos specialisto, jeigu buvo teikta pagalba, parengtomis rekomendacijomis pradinį klasių mokytojui apie vaiko pasiekimus.

57.1. Formuojamasis ugdomasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, pasiekimus ar nesėkmes;

57.2. Diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo pradžioje ir pabaigoje, siekiant nustatyti esamą padėtį: kokie yra mokinio pasiekimai ir padaryta pažanga, numatyti tolesnio mokymosi galimybes. Per dieną neatliekamas daugiau kaip vienas diagnostinis darbas;

57.2.1. informacija apie mokymosi pasiekimus (kontrolinių darbų, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

57.2.2. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (pvz., vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, elektroniniame dienyne). Pasirinkimas aptariamas metodinėje grupėje;

57.3. apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio (trimestro) ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Trimestro mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per trimestrą padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius, ir įrašomi:

57.3.1. elektroniniame dienyne:

57.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“;

57.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje Dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p. p.“ arba „n. p.“;

57.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, ir specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje Dienyno skiltyje įrašant „p. p.“ arba „n. p.“;

57.3.2. mokyklos pasirinktoje pasiekimų vertinimo (informacijos fiksavimo) formoje (elektroniniame dienyne). Informacija atspausdinama.

57.3.3. baigus pradinio ugdymo programą, rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas, kuris saugomas mokinio asmens byloje. Aprašo kopija perduodama mokyklai, kurioje mokinsys mokysis pagal pagrindinio ugdymo programą.

58. Mokytojai, švietimo pagalbos specialistai, planuojantys mokinių, pradedančių mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgia į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją ir nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus. Mokytojai užtikrina, kad mokiniai ugdymo procese laiku gautų mokytis padedantį vertinimą žodžiu ir raštu, todėl ugdymo procese derina formuojamąjį, diagnostinį ir apibendrinamąjį vertinimą. Vertinimo tvarką ir kriterijus mokytojas aptaria su mokiniais mokslo metų pradžioje per pirmąsias pamokas (5-8 klasių mokiniai pasirašo lapuose skirtuose saugaus elgesio ir kitiems instruktažams) ir jei reikia primena ugdymo proceso eigoje. Dėl mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo formų dermės užtikrinimo mokytojai tariaisi tarpusavyje metodiniuose pasitarimuose.

58.1. Formuojamojo vertinimo paskirtis – padėti mokiniui mokytis, teikti ir gauti grįžtamąjį ryšį, stebėti daromą pažangą, suteikti pagalbą laiku, siekiant pagerinti mokinio pasiekimus.

Mokykla diegia individualios mokinio pažangos stebėjimo sistemą pagal savo sukurtus stebėjimo įrankius, tam panaudojami turimi duomenys, pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų, signaliniai trimestrai ir kt.

Individualios mokinio pažangos paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius bei patirtį. Pamokų metu dalykų mokytojai mokinius skatina ir moko įsivertinti įgytas žinias, gebėjimus, veiklą pamokose, vertinti kitus bei supažindina juos su įvairiais savęs įsivertinimo būdais.

Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinsys, jo tėvai (globėjai, rūpintojai), ugdantys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.

58.2. Diagnostiniu vertinimu nustatomi mokinio pasiekimai ir pažanga, kad būtų galima tikslingai planuoti tolesnį mokymąsi, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti. Mokinio pasiekimų

diagnostinis vertinimas mokykloje atliekamas reguliariai, pagal mokymo(si) logiką, aiškius vertinimo kriterijus, mokyklos susitarimus. Diagnostinio vertinimo metu mokinio pasiekimai įvertinami mokykloje sutarta forma (fiksuojuama kaupiamaisiais balais). Gauta informacija remiamasi analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

58.3. Mokinių pasiekimai baigiantis trimestrai/mokslo metams apibendrinami atsižvelgiant į bendrosiose programose pateiktus mokinių pasiekimų lygių požymių aprašymus, pasirenkamųjų dalykų žinios ir gebėjimai įvertinami 10 balų sistemos pažymiais, išskyrus tikybos, žmogaus saugos dalykų mokymosi pasiekimai vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir mokyklos direktoriaus įsakymą. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Trimestro įvertinimai vedami iš trimestro pažymių vidurkio, atsižvelgiant į mokinio padarytą pažangą, lankomumą, jo veiklą pamokų metu ir pastangas, namų darbų atlikimą. Metinis įvertinimas vedamas iš trimestrų įvertinimų vidurkių. Jei mokinio metinis įvertinimas yra nepatenkinamas, jam skiriami papildomi darbai. Galutiniu metiniu įvertinimu laikomas papildomų darbų iš dalyko įvertinimas.

58.4. Ugdymo laikotarpio pabaigoje (trimestro) mokinio ugdymo pasiekimus / rezultatus apibendrina ir fiksuoja jį ugdęs dalyko mokytojas arba kitas teisės aktais nustatytas asmuo, atsižvelgiant į atitinkame ugdymo laikotarpyje gautus įvertinimus, susietus su numatytais pasiekimais bendrosiose programose. Vertinimo kriterijai mokinio pasiekimams įvertinti turi būti susieti su bendrosiose programose konkretaus dalyko aprašytais vertinimo aprašais ir žinomi besimokančiajam.

58.5. individualizuojant ugdymo turinį specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams vertinimas pritaikomas pagal jų išgales, konsultuojantis su logopede ir Telšių PPT. Pagal individualizuotą dalyko programą besimokantys mokiniai nepaliekami kartoti kurso (išskyrus atvejus, kai tėvai patys to prašo). O besimokantys pagal pritaikytą dalyko programą, vertinami atsižvelgiant į jiems skirtų ugdymo programų ypatumus ir daromą pažangą. Pagal individualizuotas dalyko programas besimokantys mokinių mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus.

58.6. Jei reikia likviduoti kai kurių dalykų programų skirtumus dėl mokinio ligos, mokykla, atsižvelgusi į mokinio pageidavimus, numato būdus ir formas atsilikimui likviduoti ir atsiskaityti (Direktorius 2016-06-20 įsakymu Nr.V1-89 patvirtinta tvarka). Susirgus mokytojui ilgesniam laikui, jį pavaduoja kitas to dalyko mokytojas. Išvykus į tobulinimosi kursus (seminarus), mokytojas praleistą ugdymo turinį išdėsto per kitas pamokas.

58.7. Mokytojų tarybos 2018-06-19 protokoliniu nutarimu Nr.V5-5 nutarė, kad jeigu mokinys :

58.7.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo ar kt.), mokykla numato laiką, per kurį jis turi atsiskaityti (2 savaitės), ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą (konsultacijos), iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką (2 savaites) neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“;

58.7.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, mokyklos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, suteikiama reikiama mokymosi pagalba.

59. Mokykla Nacionaliniame mokinių pasiekimų patikrinime dalyvauja mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos arba mokyklos vadovo sprendimu. Mokinio pasiekimų rezultatai neįskaičiuojami į ugdymo laikotarpio (trimestro) įvertinimą.

60. Apie mokymosi sėkmę mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informuojami žodžiu ir raštu mokyklos nustatyta tvarka ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

XIV. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

61. Siekiant tausoti mokinio sveikatą, mokykloje atliekama nuosekli mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę būna optimalus ir paskirstytas proporcingai. Mokyklos direktorius organizuoja mokyklos veiklą, susijusią su mokinių mokymosi krūvių reguliavimu.

61.1. Kontrolinių darbų datos derinamos ne vėliau kaip prieš savaitę (rekomenduojama prieš mėnesį) tarp toje pačioje klasėje mokančių mokytojų (5-8 klasėse). Mokytojas elektroniniame dienyne kontrolinių darbų skiltyje fiksuoja tik suderintas kontrolinių darbų datas. Suderintas kontrolinis darbas nerašomas tik esant motyvuotai priežastčiai;

61.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Neskiriami kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų.

61.3. atsižvelgiant į tvarkaraščio sudarymo galimybes, penktadieniais planuojama mažiau pamokų nei kitomis savaitės dienomis, jų vietoje organizuojamos klasių valandėlės;

61.4. užtikrina, kad namų darbai būtų naudingi grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi bei nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti. Namų darbų skyrimą, darbų apimtis tos pačios klasės dalykų mokytojai derina tarpusavyje. Skiriamos namų darbų užduotys yra diferencijuojamos ir individualizuojamos. Per atostogas mokiniams namų darbai neskiriami. Namų darbai neskiriami 1 klasės mokiniams.

61.5. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą ir negali tinkamai atlikti namų darbų dėl nepalankių socialinių ekonominių kultūrinių sąlygų namuose, sudarytos sąlygas juos atlikti mokykloje (bibliotekoje – skaitykloje arba pailgintoje dienos grupėje) arba jie nukreipiami į Žarėnų dienos centrą.

61.6. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūna: daugiau kaip 5 pamokos (1 klasės mokiniams), daugiau kaip 6 pamokos (2-4 klasių mokiniams) arba daugiau kaip 7 pamokos (5-8 klasių mokiniams).

62. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, skiriamas didesnis nei minimalus privalomų pamokų skaičius – raštu suderinta su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) – pritarta mokyklos tarybos 2018-06-08 protokoliniu nutarimu Nr.V6-3, išskyrus du mokinius, kurie bus ugdomi pagal individualizuotą bei pritaikytą bendrąją programą (nelankys pasirenkamojo dalyko – etninės kultūros). Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, maksimalus pamokų skaičius per savaitę ne didesnis kaip 10 procentų už minimalų mokiniui skiriamų pamokų skaičių, nurodytą Bendrųjų ugdymo planų 124 punkte.

63. Mokymosi pagalbai skiriama trumpalaikių ar ilgalaikių konsultacijų. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį, o ilgalaikės (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, apie mokinio daromą pažangą.

64. Adaptacinis laikotarpis: penktokams trukmė – 1 mėnesio trukmės laikotarpis (Mokytojų tarybos posėdžio 2010-05-27 protokolo Nr. V5-6). Penktos klasės mokinių žinios ir gebėjimai šiuo laikotarpiu pažymiais nevertinami, nebent mokiniui pageidaujant (tačiau į dienyną neįrašomi). Po mėnesio atliekamas tyrimas, kaip penktokams sekėsi adaptuotis dalykinėje sistemoje, ir su tyrimo rezultatais supažindinama mokyklos bendruomenė. Naujai atvykusiems mokiniams taikomas 2 savaičių adaptacinis laikotarpis, kurio metu mokiniai individualiai supažindinami su klasės vadovu, mokyklos vidaus tvarkos taisyklėmis, mokinių ir jų tėvų teisėmis ir pareigomis, pamokų tvarkaraščiu, kabinetais, biblioteka-skaitykla, valgykla. Mokytojams rekomenduojama 2 savaites nevertinti pažymiais.

XV. MOKINIŲ MOKYMAS NAMIE

65. Mokinių mokymasis namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 (2016 m. gruodžio 16 d. Nr. V-1125 pakeitimas), ir 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų bendruoju pradinio ugdymo programos ugdymo plano, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446 56-57 punktais bei 2017-2018 ir 2017-2018 mokslo metų bendraisiais pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų ugdymo planų, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 107-110 punktus.

Mokiniai namie mokomi savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu. Nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu mokomi mokiniai, tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniui, mokomam namie, mokykla, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsižvelgdama į gydytojų konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo planą.

XVI. UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

66. Ugdymas karjerai organizuojamas visoms mokinių klasėms pagal skirtingus tikslus ir uždavinius ugdymo proceso dienomis, skirtomis kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai (skiriama 1 diena), integruojama į neformalųjį švietimą, klasių vadovų veiklą bei karjeros koordinatorės veiklą, padedant dalykų mokytojams ir administracijai.

67. Ugdymo karjerai veiklas organizuoja įsakymu paskirtas atsakingas asmuo už ugdymo karjerai programos įgyvendinimą pagal sudarytą veiklos planą, kuri tvirtina mokyklos direktorius, ir vykdomos kartu dalyvaujant klasių vadovams, įvairių dalykų mokytojams, socialiniam pedagogui, visuomenės sveikatos priežiūros specialistui. Ugdymo karjerai veiklų formos: informavimas karjerai, profesinis veiklinimas – patyriminis/pažintinis vizitas į įstaigas, įmones, organizacijas, vertinimas karjerai (organizuojamas įvairių klausimynų, užduočių, testų, skirtų individualioms savybėms, jų sąsajoms su profesine karjera pildymas, kuriant mokinio savęs pažinimo sistemą), konsultavimas karjerai vykdomas per individualius pokalbius ir konsultacijas.

XVII. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO IR SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

68. Mokykla sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypatingai turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių kryptių neformaliojo vaikų švietimo programas.

69. **Neformalusis vaikų švietimas** mokykloje vykdomas pagal mokinių pasirinktas saviraiškos programas – meniniams, sportiniams, socialiniams, komunikacinių technologijų ir kitokiems mokinių gebėjimams bei tautiniam tapatumui ugdyti, pasirenkant aplinkas, kurios padeda įgyvendinti neformaliojo švietimo tikslus. Neformaliojo švietimo valandos skirstomos atsižvelgiant į tradicinių programų tęstinumą, mokinių poreikius, naujų programų pasiūlą, mokyklos ugdymo organizavimo tradicijas, veiklos tikslingumą, turimus specialistus.

70. Mokinių skaičius neformaliojo švietimo grupėje yra ne mažesnis kaip 6 mokiniai (mokyklos vadovo sprendimas suderintas su Mokyklos tarybos 2018-06-08 protokoliniu nutarimu Nr.V6-3). Neformaliojo vaikų švietimo programose dalyvaujantys mokiniai registruojami Mokinių registre.

71. Mokslo metų pabaigoje bendradarbiaujant su mokinių taryba įvertinami mokinių neformaliojo švietimo poreikiai ateinantiems mokslo metams, o prireikus duomenys tikslinami rugsėjo mėnesio pradžioje ir atsižvelgiant į juos ir mokyklos turimas lėšas siūlomos neformaliojo švietimo programos. Poreikių įvertinimą atlieka ir apibendrina direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Neformaliojo švietimo veikla įrašoma į neformaliojo švietimo tvarkaraštį. Pagal 2018 m. balandžio mėn. vykdytą mokinių apklausą, apie 95 % mokinių 2018-2019 m. m. planuoja lankyti mokykloje bent vieną būrelį. Iš jų daugiausiai mokinių (30%) rinkęsi sportinės veiklos būrelius, 38 % meninės veiklos būrelius, bei 32 % kitos veiklos būrelius. Todėl 42 % neformaliojo vaikų švietimui skirtų valandų bus skiriama meninės krypties veiklai, 25% - sportinei veiklai, 33% - kitoms programoms įgyvendinti.

72. Neformaliojo vaikų švietimo veiklą mokiniai renka s i laisvai, pasirinkimas įforminamas mokinio ir(ar) tėvų prašymu. Neformaliojo vaikų švietimo veikla įgyvendinama realizuojant:

72.1. neformaliojo švietimo programas, finansuojamas mokinio krepšelio lėšomis. Siūlomos neformaliojo švietimo programos (1 priedas), parengtos atsižvelgiant į bendruosius iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojamų programų kriterijus, tvirtinamus švietimo ir mokslo ministro ir mokyklos finansines galimybes. Valandos kiekvienai programai įgyvendinti skiriamos visiems mokslo metams;

72.2. pažintinę veiklą, finansuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 (Nr. V-90, 2011-01-12, nauja redakcija);

72.3. socialinę, projektinę veiklą.

73. Neformaliojo vaikų švietimo programos mokinių atostogų metu vykdomos pagal atskirai sudarytą grafiką.

74. Mokykla, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija, pilietinis ugdymas) su neformaliosiomis praktinėmis veiklomis:

74.1. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejų, bibliotekų organizuojamose programose ir renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, turės kūrybines galimybes gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir ugdytis vertybines nuostatas;

74.2. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančiomis gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti mokyklos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos padės mokiniams teorines

pilietiškumo žinias įprasmingi praktinėje ar projektinėje veikloje, bendradarbiaujant su įvairiomis vaikų ir jaunimo organizacijomis, interesų grupėmis, valdžios ir savivaldos institucijomis;

74.3. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinį raštingumą;

74.4. socialinėmis (karitatyvinėmis) veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudarys galimybes mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas, įgyjant realios globos patirties.

75. Mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo principai ir būdai, siejamų su mokinių, mokyklos ir vietos bendruomenės poreikiais (3 priedas). Socialinė – pilietinė veikla 5-8 klasių mokiniams yra privaloma. Socialinei-pilietinei veiklai skirtų valandų skaičių per mokslo metus: 5-6 klasei skiriamos ne mažiau kaip 10 val., 7-8 kl. skiriama 15 val. (Metodinės tarybos 2017-06-05 protokolo Nr.3 nutarimas). Socialinę-pilietinę veiklą planuoja ir apskaitą veda klasės vadovai. Socialinę veiklą organizuoja klasių vadovai, vadovaudamiesi mokykloje įgyvendinamomis pilietinio, tautinio patriotinio ugdymo ilgalaikes programas, taip pat įgyvendindami klasės vadovo veiklos programas. Klasių vadovai planuodami socialinę veiklą padeda mokiniams pasirinkti ilgalaikius įsipareigojimus iš darbinės, ekologinės, karitatyvinės - socialinės ir kt. veiklos. Veiklos apskaita vykdoma dienyne ir socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapuose (saugomi mokinių asmens bylose).

XVIII. VADOVĖLIŲ IR KITŲ MOKYMO PRIEMONIŲ PARINKIMO PRINCIPAI

76. Vadovėlių ir kitų mokymo (-si) priemonių parinkimo principai ir tvarka: atitinkamų dalykų sričių metodinėse grupėse mokytojai aptaria ir nusprendžia, kokius vadovėlius ir kitas mokymo(-si) priemones pasirenka naudoti kiekvienas mokytojas, atsižvelgdami į Bendrųjų programų reikalavimus, klasės mokinių gebėjimus, poreikius, mokyklos bibliotekoje turimą vadovėlių fondą.

77. Nauji vadovėliai ir mokymo priemonės užsakomos pagal direktoriaus 2016 m. sausio 14 d. įsakymu Nr.V1-9a patvirtintą “Žarėnų “Minijos” pagrindinės mokyklos vadovėlių ir mokymo priemonių įsigijimo, priėmimo, apskaitos, saugojimo ir išdavimo mokiniams tvarkos aprašą”. Mokyklos taryba priima galutinį nutarimą dėl vadovėlių ir mokymo priemonių užsakymo, atsižvelgdama į mokyklai skirtas lėšas (Mokyklos tarybos posėdžio nutarimas 2018 m. birželio 8 d. Nr.V6-3).

78. Mokytojas, siekdamas Bendrosiose programose nurodytų tikslų, gali naudoti vieno autoriaus vadovėlį arba derinti kelių autorių to dalyko vadovėlius. Mokytojas pratybų sąsiuvinių ir kitų mokymosi priemonių naudojimo tikslingumą aptaria su mokiniais, kitų dalykų mokytojais (dėstančiais toje pačioje klasėje) ir su mokinių tėvais, sprendimą dėl jų naudojimo priima mokytojas. Galima ir nenaudoti pratybų sąsiuvinių.

XIX. UGDYMO ORGANIZAVIMAS JUNGTYNĖSE KLASĖSE

79. Ugdymo organizavimas jungtinėje klasėje organizuojamas pagal susitarimus, atsižvelgiant į praėjusių metų mokinių pasiekimus ir mokinių bei jų tėvų pasiūlymus (Mokyklos tarybos 2018-06-08 posėdžio nutarimas protokolo Nr.V6-3):

79.1. mokykloje pradinio ugdymo pakopoje sudaromi du jungtiniai klasių komplektai: **iš 1 ir 3 klasių** (16 mokinių) mokinių bei **iš 2 ir 4 klasių** (12 mokinių) mokinių. Klasės jungiamos vadovaujantis 2011 metų birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ (2016 m. balandžio 13 d. Nr. 376, nauja redakcija), bei Bendruoju planu. Jungtinės klasės ugdymo planą mokykla rengia pagal bendruosiuose ugdymo planuose pradinio ugdymo programos dalykams jungtinei klasei nustatytą savaitinių pamokų skaičių, atsižvelgdama į Bendrojo plano numatytą atskiriems dalykams skiriamų valandų skaičių.

Su 1-3 jungtine klase dirbančiai pradinį klasių mokytojai skiriama: 20 valandų be neformaliojo švietimo per savaitę. Dar 5 valandos per savaitę numatytos kitų dalykų mokytojams (tikybos – 1 pamoka, muzikos – 2 pamokos, anglų kalbos – 2 pamokos), kurie dėstys jungtinės klasės mokiniams (tų dalykų specialistai, turintys pradinį klasių mokytojo kvalifikaciją), 1 valanda skiriama lietuvių ir matematikos konsultacijoms, 1 valanda skiriama prevencinei programai įgyvendinti (ikimokyklinės-priešmokyklinės grupės vaikai ir 1 klasės mokiniai kartu dalyvautų prevencinėje programoje „Zipio draugai“, o 3 klasės mokiniai kartu su 2,4 klasės jungtiniu komplektu dalyvautų prevencinėje programoje „Obuolio draugai“: valanda skirta 2,4 klasės komplektui). 1-3 klasių mokiniams skiriamas minimalus pamokų skaičius per savaitę, tėvų pageidavimu siekiant nedidinti mokymosi krūvio. Iš viso jungtiniam 1-3 klasių komplektui numatoma skirti 27 valandas per savaitę bei 2 valandas per savaitę neformaliajam švietimui.

Su 2-4 jungtine klase dirbančiai pradinį klasių mokytojai skiriama: 19 valandų be neformaliojo

švietimo per savaitę. Dar 6 valandos per savaitę numatytos kitų dalykų mokytojams (tikybos – 1 pamoka, muzikos – 2 pamokos, anglų kalbos – 2 pamokos, šokis – 1 pamoka), kurie dėstys jungtinės klasės mokiniams (tų dalykų specialistai, turintys pradinį klasių mokytojo kvalifikaciją), 1 valanda skiriama lietuvių ir matematikos konsultacijoms. 1 valanda skiriama prevencinei programai įgyvendinti (su 2,4 klasės mokiniais kartu dalyvautų prevencinėje programoje „Obuolio draugai“ ir 3 klasės mokiniai). 2-4 klasių mokiniams skiriamas minimalus pamokų skaičius per savaitę, tėvų pageidavimu siekiant nedidinti mokymosi krūvio. Iš viso jungtiniam 2-4 klasių komplektui numatoma skirti 27 valandas per savaitę bei 2 valandas per savaitę neformaliajam švietimui. Jungtiniam 2-4 klasių komplektui pradedamas ankstyvasis anglų kalbos mokymas – 2 pamokos per savaitę.

79.2. mokykloje pagrindinio ugdymo pakopoje sudaromi du jungtinių klasių komplektai: **iš 5-6 klasių mokinių** (9 mokinių) ir **7-8 klasių mokinių** (8 mokiniai). Klasės jungiamos vadovaujantis 2011 metų birželio 29 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių patvirtinimo“ (2016 m. balandžio 13 d. Nr. 376, nauja redakcija). Jungtinės klasės ugdymo planą mokykla rengia pagal bendruosiuose ugdymo planuose pagrindinio ugdymo programos dalykams jungtinei klasei nustatytą savaitinių pamokų skaičių, atsižvelgdama į Bendrojo plano numatytą atskiriems dalykams skiriamų valandų skaičių ir mokyklos finansines galimybes. Jungtiniam 5-6 klasių komplektui skiriamos 32 pamokos ir 4 neformaliojo švietimo pamokos, 0,5 pamokos Lietuvių kalbos ir 0,5 pamokos matematikos konsultacijoms, turintiems mokymosi spragų ir itin gabiems mokiniams, 0,5 pamokos prevencinei programai „Socialinių įgūdžių vadovas“ (iš viso 33,5 pamokos ir 4 neformaliojo švietimo pamokos), o 7-8 klasių jungtiniam komplektui skiriamos 36 pamokos ir 4 neformaliojo švietimo pamokos, 0,5 pamokos Lietuvių kalbos, 0,5 pamokos matematikos konsultacijoms, turintiems mokymosi spragų ir itin gabiems mokiniams, 0,5 pamokos prevencinei programai „Socialinių įgūdžių vadovas“ (iš viso 37,5 pamokos ir 4 neformaliojo švietimo pamokos).

Jungtinėse klasėse:

5-6 jungtinės klasės:

- visiems klasės mokiniams vienu metu organizuojamos šių dalykų pamokos: dorinis ugdymas (tikyba), istorija, dailė, muzika, technologijos, informacinės technologijos, anglų kalba, etninė kultūra, gamta ir žmogus. Per žmogaus saugos pamokas kartu su 5 klasės mokiniais mokosi ir 7 klasės mokiniai
- atskirai organizuojamos šių dalykų pamokos: geografija (6-os klasės mokiniams), rusų kalba (6-os klasės mokiniams).
- dalykai, kurių pamokos organizuojamos visiems jungtinės klasės mokiniams vienu metu ir dalį pamokų skiriant atskirai: lietuvių kalba ir literatūra – 4 pamokos vyksta kartu visiems 5-6 klasių mokiniams ir po 1 pamoką atskirai; matematika - 3 pamokos vyksta kartu visiems 5-6 klasių mokiniams ir po 1 pamoką atskirai, kūno kultūra – 2 pamokos vyksta kartu visiems 5-6 klasių mokiniams, o 1 pamoka atskirai tik 5 klasės mokiniams.

7-8 jungtinės klasės:

- visiems klasės mokiniams vienu metu organizuojamos šių dalykų pamokos: dorinis ugdymas (tikyba), rusų kalba, anglų kalba, istorija, geografija, dailė, muzika, etninė kultūra, kūno kultūra. Per žmogaus saugos pamokas kartu su 7 klasės mokiniais mokosi ir 5 klasės mokiniai.
- atskirai organizuojamos šių dalykų pamokos: chemija (8 klasės mokiniams), informacinės technologijos (7 klasės mokiniams).
- dalykai, kurių pamokos organizuojamos visiems jungtinės klasės mokiniams vienu metu ir dalį pamokų skiriant atskirai: technologijos – 1 pamoka vyksta kartu visiems 7-8 klasių mokiniams, o 1 pamoka atskirai tik 8 klasės mokiniams; lietuvių kalba ir literatūra – 4 pamokos vyksta kartu visiems 7-8 klasių mokiniams ir po 1 pamoką atskirai; matematika - 3 pamokos vyksta kartu visiems 7-8 klasių mokiniams ir po 1 pamoką atskirai, biologija – 1 pamoka vyksta kartu visiems 7-8 klasių mokiniams, o 1 pamoka atskirai tik 7 klasės mokiniams; fizika - 1 pamoka vyksta kartu visiems 7-8 klasių mokiniams, o 1 pamoka atskirai tik 8 klasės mokiniams.

80. Mokykla stebi ir analizuoja jungtinėse klasėse mokinių daromą pažangą ir nepasiteisinus numatytam pamokų organizavimui jį motyvuotai keičia.

XX. IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO ORGANIZAVIMO BENDROSIOS NUOSTATOS

81. Ikimokyklinis ugdymas Mokykloje organizuojamas pagal ikimokyklinio ugdymo programą „Vaikystės draugai – metų laikai“, parengtą pagal Ikimokyklinio ugdymo kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011m. birželio 7 d. įsakymu Nr. V-1009 (Nr. V-268, 2017-04-24, nauja redakcija) ir patvirtintą mokyklos direktoriaus 2017 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. V1-

121 bei pritarta Telšių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2017 m. spalio mėn. 18 d. įsakymu Nr. A1-1807. Ikimokyklinio ugdymo grupės veikla organizuojama pagal 10,5 val. 2-5 metų vaikams skirtą grupės modelį.

82. Organizuojant priešmokyklinį ugdymą, vadovaujamosi Bendrąja priešmokyklinio ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugsėjo 2 d. Nr. V-779 bei Priešmokyklinio ugdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2013 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. V-1106 (2016-07-22, Nr. V- 674 redakcija). Priešmokyklinis ugdymas teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 6 metai. Priešmokyklinis ugdymas gali būti teikiamas anksčiau tėvų prašymu, bet ne anksčiau, negu jam tais kalendoriniais metais sueina 5 metai. Priešmokyklinis ugdymas nėra teikiamas vaikui, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai. Priešmokyklinė grupė jungiama su ikimokyklinio ugdymo grupe. Jungtinėje grupėje vykdomos priešmokyklinio ir ikimokyklinio ugdymo programos. Kadangi mišrioje grupėje, vaikų, ugdomų pagal priešmokyklinio ugdymo programą, yra daugiau, vadinama mišri priešmokyklinio ugdymo grupe. Priešmokyklinio ugdymo trukmė – vieneri metai. Programa įgyvendinama mišrioje grupėje, kurios veiklos trukmė yra 10,5 val. per dieną. Priešmokyklinio ugdymo procesas yra vientisas, neskaidomas į atskiras sritis (atskirus dalykus) ir vyksta integruotai visą Modelyje nustatytą laiką. Programos įgyvendinimo minimali trukmė – 640 valandos.

82.1. Programos įgyvendinimo laikotarpiu priešmokyklinukų atostogos organizuojamos pagal bendrojo lavinimo mokykloms nustatytą mokinių atostogų laiką.

82.2. Tėvams (globėjams, rūpintojams) pasirašius mokymo sutartį, vaikui grupės lankymas yra privalomas. Vaikas, kuris ugdymo grupės nelankė daugiau kaip du trečdalius nurodyto laiko, yra laikomas nedalyvavusiu priešmokyklinio ugdymo programoje.

82.3. ugdomoji veikla grupėje pradedama 8 val. ryto. Vaikų maitinimas ir poilsis organizuojamas vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 75:2016 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

82.4. priešmokyklinio ugdymo pedagogas planuodamas grupės ugdomąją veiklą, individualizuoja ugdymo tikslus ir turinį atsižvelgdamas į bendrą grupės specifiką ir individualius vaikų poreikius, mokyklos ir regiono ypatumus. Per 3 savaites nuo programos įgyvendinimo pradžios parengia grupės ugdomosios veiklos planą pagal patvirtintą priešmokyklinio ugdymo modelį. Planą tvirtina mokyklos direktorius.

82.5. vaikų pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis priešmokyklinio ugdymo bendrąja programa. Vaikų pažangą ir pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas. Vaiko, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, pasiekimus vertina priešmokyklinio ugdymo pedagogas kartu su logopedu, individualiai dirbusiu(ais) su vaiku. Pasiekimai fiksuojami tam skirtame Vaiko pasiekimų apraše. Įgyvendinus programą, priešmokyklinio ugdymo pedagogas atlieka galutinį vaikų pasiekimų įvertinimą ir parengia laisvos formos išvadą – rekomendacijas pradinį klasių mokytojui, o mokinio turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių ir mokyklos vaiko gerovės komisijai.

82.6. priešmokyklinio ugdymo siekis – vaiko socialinės, sveikatos, pažinimo, komunikavimo ir meninės kompetencijos ugdymas.

XXI. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

83. Pradinis ugdymas organizuojamas pagal Bendrąją pradinio ugdymo programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr.99-3848) ir Pradinio, Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio mėn. 21 d. įsakymu Nr. V-1309. Formuojant mokyklos ugdymo turinį, t. y. numatant mokyklos mokinių pasiekimus ir ugdymosi tikslus, atsižvelgiama į nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų, pasiekimų vertinimo taikant nacionalinius mokinių pasiekimų patikrinimų testus mokykloje rezultatus ir rekomendacijas dėl mokinių pasiekimų gerinimo.

84. Ugdymo sritys, dalykai:

84.1. dorinis ugdymas: tėvai, (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka vieną dorinio ugdymo dalyką – tikyba (tradicinės religinės bendrijos ar bendruomenės) arba etiką. Dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams, rūpintojams) parašius prašymą. Visi 1-4 klasių mokinių tėvai yra parinkę tikybės dalyką.

84.2. Kalbinis ugdymas:

84.2.1. *Lietuvių kalba*: siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi įgyvendinant ir kitas (ne lietuvių kalbos) Bendrosios programos ugdymo dalykų programas, t. y. panaudojant mokomąsias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus.

84.2.2. *Pirmosios užsienio kalbos mokymas*:

84.2.2.1. mokykloje užsienio (anglų) kalbos mokymas vykdomas antraisiais–ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais, skiriant po 2 savaitines pamokas, tačiau nedidinant nustatyto minimalaus privalomo pamokų skaičiaus mokiniui;

84.2.2.2. pirmąją užsienio kalbą nuo 2-osios klasės mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai) iš mokyklos siūlomų trijų Europos kalbų: anglų, vokiečių, prancūzų. Visi 2-4 klasių tėvai yra parinkę anglų kalbą;

84.2.2.3. užsienio kalbos pradinėse klasėse moko užsienio kalbos mokytojas, dalyvaujantis perkvalifikavimo pradinių klasių mokytojo studijų programoje;

84.3. *kūno kultūra*:

84.3.1. viena kūno kultūros pamoka per savaitę 2-4 klasėse skiriama šokiui. 1 klasės mokiniams skiriamos tik 2 kūno kultūros pamokos, tačiau jiems sudaromos sąlygos ir rekomenduojama lankyti šokių arba sporto būrelį - futbolas užsiėmimus.

84.3.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

84.3.2.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

84.3.2.2. tėvų, (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų;

84.3.2.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą.

84.3.3. nuo kūno kultūros dėl sveikatos būklės atleisti mokiniai dalyvauja pamokose (stebi pamokas, žaidžia stalo žaidimus, šaškėmis, šachmatais).

84.3.4. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, ugdymo proceso metu organizuojamos judriosios pertraukos.

84.4. *meninio ir technologinio ugdymo organizavimas*: skiriama po 2 savaitines pamokos muzikai (pamokas veda muzikos mokytoja) bei dailei ir technologijoms (veda pradinių klasių mokytoja). Technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui „Dailė ir technologijos“ skiriamo laiko, nurodyto Bendrajame plane. Viena kūno kultūros pamoka per savaitę 2-4 klasėse skiriama šokio programai įgyvendinti.

84.5. *Matematinis ugdymas*: organizuojant matematinį ugdymą vadovaujamosi ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų TIMSS, Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatais ir rekomendacijomis, pagal galimybes mokytojai naudoja informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones (pvz., atogrąžų matematika ir t.t.).

84.6. *Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas*:

84.6.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama ½ pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Mokytojai pagal galimybes organizuoja ugdymo veiklas, sudarančias sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus. Rekomenduojama dalį ugdymo laiko organizuoti tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje aplinkoje (miške, prie vandens telkinio, parkelyje);

84.6.2. socialiniams gebėjimams ugdytis mokytojai dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skiria ugdymo procesą organizuoti socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeniniuose, bendruomenių, kultūros institucijose ir kt.).

84.7 *informacinių komunikacinių technologijų ugdymas*: IKT ugdymo procese panaudojamos kaip ugdymo priemonė – pamokose, per neformaliojo ugdymo užsiėmimus, nepamokinės veiklos renginiuose: mokomosios medžiagos perteikimui, mokinių dalykinių, bendrųjų kompetencijų ugdymui, mokinių vertinimui, kūrybiškumui ugdyti.

84.8. *etninės kultūros ugdymas*: pradiniam ugdyme etninė kultūra yra integrali bendrosios programos bei neformalaus ugdymo dalis. Etninė kultūra ugdoma ugdant bendrąsias kompetencijas etninės kultūros pagrindu, organizuojant išvykas bei organizuojant veiklas per 5 dienų ugdymo proceso dienų per

mokslo metus skiriamų kultūrinei (ir etninei), meninei, pažintinei, kūrybiniai, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai ir sudarant galimybę lankyti etninės kultūros būrelį mokykloje.

85. 2018– 2019 mokslo metais pradinio ugdymo programos ugdymo dalykai ir jiems skiriamų valandų skaičius per savaitę pradinio ugdymo programai įgyvendinti, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2-4 klasėse – 45 min., valandų, skiriamų mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, skaičius per savaitę.

1 - 4 klasių ugdymo plano lentelė

Klasė	1	3	Viso pamokų	Skiriama pamokų jungtiniam 1-3 klasių komplektui	2	4	Viso pamokų	Skiriama pamokų jungtiniam 2-4 klasių komplektui	Iš viso
Mokinių skaičius	3	13		16	5	7		12	28
Dorinis ugdymas: tikyba	1	1	2	1	1	1	2	1	2
Lietuvių kalba	8	7	15	8	7	7	14	8	16
Užsienio kalba (anglų) I grupė	-	2	2	2	2	2	4	2	4
Matematika	5	5	10	5	4	4	8	5	10
Pasaulio pažinimas	2	2	4	2	2	2	4	2	4
Dailė ir technologijos	2	2	4	2	2	2	4	2	4
Muzika	2	2	4	2	2	2	4	2	4
Kūno kultūra	2	2	4	2	2	2	4	2	4
Šokis	-	1	1	1	1	1	2	1	2
Žmogaus saugos programa	Integruojama į ugdomuosius dalykus ir neformalųjį švietimą, klasės vadovo veiklą								
Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai	Integruojama į ugdomuosius dalykus ir neformalųjį švietimą, Vaiko gerovės komisijos, visuomenės sveikatos priežiūros specialistės ir klasių vadovų veiklą								
Etninės kultūros programa	Integruojama į ugdomuosius dalykus ir neformalųjį švietimą, klasės vadovų veiklą								
Ugdymo karjerai programa	Integruojama į ugdomuosius dalykus ir neformalųjį švietimą, Vaiko gerovės komisijos, ugdymo karjerai koordinatorės ir klasės vadovų veiklą								
Valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti									
Skirta BUP	2	2	2	2	2	2	2	2	4
Panaudota:	2	2	2	2	2	2	2	2	4
Lietuvių kalbos konsultacija*	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1
Matematikos konsultacija*	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1
Prevencinė programa* „Zipio draugai“	1**	-	1	1	-	-	-	-	1
Prevencinė programa* „Obuolio draugai“	-	1**	1**	0	1	1	1	1	1
Pamokų skaičius mokiniui	22	24	46	25	23	23	46	25	50
Tarifikuojamų pamokų skaičius:	24	26	48	27	25	25	48	27	54
Neformalusis ugdymas:	2	2	2	2	2	2	2	2	4
Skirta BUP	2	2	2	2	2	2	2	2	4
<i>Šokių būrelis(1-4 kl.)</i>	1								1
<i>Saviraiškos būrelis (1-4 kl.)</i>	1								1
<i>Jaunųjų miško bičiulių būrelis „Oazė“ (1-4 kl.)</i>	1								1
<i>Etninės kultūros būrelis (1-4 kl.)</i>	1								1
Iš viso tarifikuota valandų su neformalioju ugdymu	26	28	50	29	27	27	50	29	58

Pastaba: * valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti. Trumpalaikės konsultacijos neįskaičiuojamos į pamokų skaičių mokiniui; ikimokyklinės-priešmokyklinės grupės vaikai ir 1 klasės mokiniai kartu dalyvautų prevencinėje programoje „Zipio draugai“, o 2,3,4 klasių mokiniai kartu dalyvautų prevencinėje programoje „Obuolio draugai“.

86. Ugdymo valandų skaičių klasei per savaitę sudaro: privalomų ugdymo valandų skaičius visiems klasės mokiniams, valandos, skiriamos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, valandos

neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti, ugdymo valandos. Privalomų pamokų skaičių sudaro minimalus pamokų skaičius mokiniui. Mokykla einamaisiais mokslo metais gali koreguoti ugdymo procesą ir turinį pagal pasikeitusius mokinių ugdymo poreikius, mokinių mokymosi rezultatus, išlaikydama mokslo metams skirtą ugdymo valandų skaičių.

XXII. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS UGDYMO SRIČIŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

87. Mokykla, įgyvendinanti pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, užtikrina kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimų ugdymą per visų dalykų pamokas:

87.1. įtrauktas šių gebėjimų ugdymas į mokyklos ugdymo turinį;

87.2. priimti sprendimai metodinėje taryboje (2017-06-05 protokolinis nutarimas Nr.3) dėl veiksmingų metodų mokinių kalbėjimo, skaitymo, rašymo ir skaičiavimo gebėjimams tobulinti.

87.3. rūpinasi, kad mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;

87.4. visi mokytojai sudaro sąlygas, kad mokiniai per visų dalykų pamokas tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

87.5. ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas, kitą ugdomąją veiklą: naudojami metodai, kurie motyvuotų mokinius mokytis, skatintų suvokti mokymosi tikslus, plėtotų įgytas mokinio mokymosi strategijas, įgūdžius ir jų panaudojimą naujose situacijose; formuotų mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdytų bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengtų įsilieti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;

87.6. visi mokytojai reikalauja vadovautis numatytais bendrais rašto kultūros reikalavimais mokyklos vidaus tvarkos taisyklėse;

87.7. informacinių technologijų pamokose naudojamosi lietuviška aplinka;

87.8. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos ir literatūros bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pasiekti lygį, kuris leistų išlyginti mokymosi spragas, skiriant 1 valandą konsultacijoms.

88. Ugdymo sričių įgyvendinimas:

88.1. *Dorinį ugdymą* tėvai (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o nuo 14 metų mokiniai pasirenka patys vieną dorinio ugdymo dalyką – tikyba (tradicinės religinės bendrijos ar bendruomenės) arba etiką. Visi 5-8 klasių mokiniai mokosi tikybos dalyko, pasirinkę dvejimms mokslo metams.

88.2. *Kalbų ugdymo organizavimas:*

88.2.1. Lietuvių kalba ir literatūra: visiems mokiniams ji yra gimtoji kalba. Mokykla siūlė mokiniams rinktis pasirenkamąjį dalyką lietuvių kalbos ir literatūros įgūdžiams formuoti ir skaitymo gebėjimams gerinti, kalbos vartojimo praktikai, tačiau mokiniai nepasirinko.

88.2.2. Užsienio kalbos:

88.2.2.1. ankstyvosios užsienio kalbos toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos 5 klasėje. Pirmosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A2, o 7–10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Užsienio kalba mokoma pagal kalbos mokėjimo lygį, kurį mokytojai nustato, naudodantis Europos kalbų aplanku arba (ir) savarankiškai mokytojų pasirinktais kalbų mokėjimo lygio nustatymo testais. Užsienio kalbos siekiamas mokymosi lygis nurodomas dienyne. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos, išskyrus atvejus, kai mokinys yra atvykęs iš užsienio mokyklos ar kitos mokyklos ir mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės tęsti jo pradėtos kalbos mokymosi bei yra gavusi tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimą raštu. Tokiu atveju mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus.

88.2.2.2. antrosios užsienio kalbos (vokiečių arba rusų kalba) mokymas privalomas nuo 6 klasės. Antrąją užsienio kalbą mokiniui iki 14 metų renka tėvai (globėjai, rūpintojai), o mokinys nuo 14 iki 16 metų renkasi pats tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu iš dviejų mokyklos siūlomų užsienio kalbų – rusų arba vokiečių kalbos. Visi 6-8 klasių mokiniai mokosi antrosios užsienio kalbos – rusų kalbos. Pasirinktai užsienio kalbai mokytis skiriama tiek pamokų, kiek nurodyta Bendrajame ugdymo plane. Antrosios užsienio kalbos bendroji programa 5–6 klasėse orientuota į A1, o 7–10 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

88.2.2.3. Jeigu mokinys atvykęs iš kitos mokyklos ir tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus pageidauja tęsti mokytis pradėtą kalbą, o mokykla neturi reikiamos kalbos mokytojo: mokiniui sudaromos

sąlygos lankyti užsienio kalbos pamokas kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniumi, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu. Arba mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų reikalavimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai.

88.2.3. *Informacinių technologijų mokymo organizavimas:*

88.2.3.1. Informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje. Pagrindinio ugdymo programos pirmoje dalyje 5–8 klasėms skiriama 111 pamokų.

88.2.3.2. 7 klasėje skiriamos 37 dalyko pamokos. 8 klasėje mokiniai informacinių technologijų nesimoko.

88.2.4. *Socialiniai mokslai:*

88.2.4.1. istorijos dalyko mokoma nuo 5-os klasės, geografijos – nuo 6-os klasės, o 5-8 klasėse dėstomas pasirenkamasis dalykas etninė kultūra.

88.2.4.3. mokymasis per socialinių mokslų pamokas grįstas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, gyvenvietės ir kt.) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes istorijos ir geografijos mokymą rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (pavyzdžiui, saugomų teritorijų lankytojų centruose, muziejuose, vietos savivaldos institucijose), naudotis virtualiomis mokymosi aplinkomis.

88.2.4.4. Laisvės kovų istorijai mokytis skiriama 18 pamokų, integruojant temas į 5-8 klasių istorijos, lietuvių kalbos pamokas, po 2 pamoką kiekvienoje klasėje išvardintuose dalykuose.

88.2.4.5. Į istorijos, geografijos dalykų turinį integruojama: Lietuvos ir pasaulio realijos, kurios turi būti nuolat ir sistemingai atskleidžiamos ir aptariamoms su mokiniais, nacionalinio saugumo ir gynybos pagrindų temas, tokias kaip: nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai: tikslai, metodai, instrumentai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai, ir kitas panašias temas (Metodinės tarybos 2015-05-20 posėdžio protokolo Nr.3 nutarimas).

88.2.5. *Menai:* 5-8-ose klasėse mokoma privalomųjų muzikos ir dailės dalykų.

88.2.6. *Technologijos:*

88.2.6.1. technologijų mokytojas, sudarydamas ilgalaikius planus, vadovaujasi 2008 m. patvirtintomis Bendrosiomis programomis, užtikrindami lygias galimybes visiems mokiniams. 5-8 klasėse sudaromos mišrios mokinių grupės, kuriose technologijų mokymo kryptis bus keičiama kas pusmetį: I pusmetį: 5-6 klasėje ir 7-8 klasėje - mityba ir tekstilė, II pusmetį: 5-6 klasėje, 7-8 klasėje – konstrukcinės medžiagos ir elektronika.

88.2.7. *Kūno kultūra:*

88.2.7.1. 5- os klasės mokiniams skiriamos 3 kūno kultūros savaitinės pamokos, o 6-8 klasių mokiniams skiriamos 2 kūno kultūros pamokos per savaitę. Yra sudarytos visiems 6-8 klasių mokiniams sąlygos lankyti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas (krepšinio, futbolo) per neformaliojo švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Neformaliojo švietimo ugdymo programų vadovai tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą.

88.2.7.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose pažymiais nevertinami, įrašoma „įskaityta“ arba „neįskaityta“. Jos gali būti organizuojamos taip:

88.2.7.2.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

88.2.7.2.2. tėvų pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes už mokyklos ribų;

88.2.7.3. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose iki 14 metų mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu, o nuo 14 iki 16 metų – jo paties pageidavimu gali būti vertinami pažymiu. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

88.2.7.4. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą bibliotekoje-skaitykloje, konsultacijas, socialinę veiklą).

88.2.8. *Žmogaus sauga*: Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos ugdymo bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Nr. V-655, 2017-08-30 redakcija). Pagrindinio ugdymo programoje kaip atskiras dalykas Žmogaus sauga dėstomas pagrindinio ugdymo pirmojoje dalyje 5 kl.-1 savaitinė valanda, ir 7 kl.- 1 savaitinė valanda (iš viso bendrai 1 savaitinė valanda, nes mokiniai mokosi kartu).

88.2.9. *Gamtos mokslai*:

88.2.9.1. gamta ir žmogus dalyko mokosi 5-6-ą klasių mokiniai, biologijos ir fizikos pradeda mokytis nuo 7-os klasės, o chemijos dalyko nuo 8 klasės.

88.2.9.2. organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą vadovujamasi nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais bei rekomendacijomis. Mokymąsi per gamtos mokslų pamokas grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, dialogais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas;

88.2.9.3. siekiant gerinti gamtamokslinį raštingumą, tobulinamas mokinių pasiekimus Žemės ir visatos bei gyvųjų sistemų ugdymo turinio srityse.

88.2.9.3.1. Mokykla užtikrina, kad:

- per gamtos mokslų dalykų (fizikos ir biologijos) pamokas būtų mokomasi tiriant.
- gamtos mokslų dalykų turinys apimtų mokinių gebėjimus analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras bei sąvokas, taip pat gebėjimų mąstyti ir diskutuoti gamtos temomis ugdymą;

- atsižvelgiant į mokinių gebėjimus ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas. Ugdymo procese taikomos įvairesnės, įdomesnės, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo užduotys. Mokymosi medžiaga pritaikoma atsižvelgiant į mokinių turimas žinias, įgūdžius ir ugdymosi poreikius.

- eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti būtų skiriama ne mažiau kaip 30–40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus. Nesant sąlygų atlikti eksperimentus mokykloje, sudaromos sąlygos juos atlikti kitoje mokykloje, atvirose prieigos centruose ar kitose tam tinkamose aplinkose.

- mokykloje mokymosi aplinka gamtamoksliniam ugdymui bus pritaikyta eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti.

88.2.9.3.2. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi ne tik kilnojamosiomis ir virtualiosiomis laboratorijomis, šiuolaikiškoms edukacinėmis erdvėmis, mokymosi ištekliams už mokyklos ribų (nacionaliniais parkais ir kt.), bet turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis.

88.2.9.3.3. Įgyvendinant gamtos mokslų turinį skiriama dėmesio gamtamoksliniams tyrimams: stebėjimui, analizavimui, eksperimentavimui, modeliavimui, įvairioms praktinėms veikloms. Ugdymo procese mokiniai skatinami bendradarbiauti ir (ar) dirbti komandoje, derinami įvairūs ugdymo metodai ir ugdymo inovacijos. Ugdymo turinyje daugiau dėmesio skiriama gyvosios gamtos stebėjimui, mokslinių idėjų ir technologijų pritaikymui kasdieniame gyvenime.

88.2.9.4. Mokykla skatina mokinius įsitraukti į gamtos mokslų klubų, būrelių veiklas, dalyvauti įvairiuose gamtamokslinio raštingumo konkursuose, organizuoja veiklą po pamokų, įtraukiančią mokinius į tyrinėjimus, arba, nesant galimybių tai atlikti mokykloje, siunčia mokinius į kitas institucijas.

88.2.9.5. chemijos, biologijos, fizikos, gamta ir žmogus dvi pamokos organizuojamos viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus.

88.2.10. *Matematika*:

88.2.10.1. yra privalomas dalykas. Atsižvelgiant į nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimo rezultatus skiriama 1 savaitinė pamoka matematikos konsultacijoms iš pamokų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti. Metodinėje taryboje aptartos užduotys ir metodai spragoms įveikti. Organizuojant matematikos mokymąsi vadovujamasi nacionalinių ir tarptautinių TIMSS mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais ir rekomendacijomis, o organizuojant matematinį ugdymą ugdymo procese naudojamos informacinės technologijos, siekiant užtikrinti mokymo vaizdumą, daugiau dėmesio skiriama matematinio mąstymo ir problemų sprendimų gebėjimams ugdyti bei ugdoma mokinių darbo kultūra, mokant užduotis atlikti tvarkingai. Pagal galimybes mokytojui rekomenduojama naudotis atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra“, apimančia geometriją, algebrą, statistiką.

88.2.10.2. mokant matematikos skiriama daugiau dėmesio sprendžiant skaičių ir skaičiavimų, algebros, geometrijos uždavinius.

88.2.10.3. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti mokytojui rekomenduojama naudotis problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, Nacionalinio egzaminų centro kasmet rengiamomis matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso

užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis, visiems mokiniams kelti aukštus mokymosi lūkesčius.

88.2.10.4. Nuolat stebimi mokinių matematikos pasiekimai ir, remiantis duomenimis (pavyzdžiui, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais, kurie leidžia objektyviai įvertinti kiekvieno mokinio pasiekimus ir sudaryti galimybes stebėti individualią pažangą ir teikti reikalingą mokymosi pagalbą mokyklose), numatoma pagalba mokiniams (užduotis ir metodus spragoms įveikti), kurių mokymosi pasiekimai žemi. Kadangi paprastai šių mokinių žemi ir skaitymo gebėjimai, todėl skiriama pakankamai laiko uždavinių tekstų analizei, jų vizualizacijai, užrašymui matematiniais simboliais.

88.2.10.5. Ugdant gabius matematikai mokinius ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas, atsižvelgiant į mokinių gebėjimus bei pateikiama įvairesnių, įdomesnių, įvairaus sunkumo ir sudėtingumo uždavinių, naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“ užduotimis (ir sprendimų rekomendacijomis) ir kitais šaltiniais. Rekomenduojama mokiniams dalyvauti olimpiadose, konkursuose.

88.2.11. *Pasirenkamieji dalykai*: mokiniai besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį mokosi etninės kultūros dalyko (5-8 klasėse po 1 savaitinę valandą). Šis dalykas tampa privalomu dalyku. Etninę kultūrą pasirenko beveik visi 5-8 klasių mokiniai. Du mokiniai nepasirinkę mokytis etninės kultūros mokosi pagal individualizuotas bei pritaikytas bendrąsias dalykų programas, todėl jiems užsiėmimo metu būtų teikiama specialioji (logopedinė) ir socialinė pagalba. Minėtų dalykų mokymui pamokos skiriamos iš pamokų, skirtų mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti.

89. Dalykai ir jiems skiriamų pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programos I dalies įgyvendinimui. **5-8 klasių ugdymo plano lentelė:**

Klasė	5	6	Viso pamokų	Skiriama pamokų jungtiniam 5-6 klasių komplektui	7	8	Viso pamokų	Skiriama pamokų jungtiniam 7-8 klasių komplektui	Iš viso
<i>Mokinių skaičius</i>	1	8		9	3	5		8	17
Dorinis ugdymas									
Tikyba	1	1	2	1	1	1	2	1	2
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	10	6	5	5	10	6	12
Užsienio kalba (1-oji)									
anglų k. 1 grupė	3	3	6	3	3	3	6	3	6
Užsienio kalba (2-oji)									
rusų k. 1 grupė	-	2	2	2	2	2	4	2	4
Matematika	4	4	8	5	4	4	8	5	10
Informacinės technologijos									
1 grupė	1	1	2	1	1	-	1	1	2
Gamta ir žmogus	2	2	4	2	-	-	-	-	2
Biologija	-	-	-	-	2	1	3	2	2
Chemija	-	-	-	-	-	2	2	2	2
Fizika	-	-	-	-	1	2	3	2	2
Istorija	2	2	4	2	2	2	4	2	4
Geografija	-	2	2	2	2	2	4	2	4
Dailė	1	1	2	1	1	1	2	1	2
Muzika	1	1	2	1	1	1	2	1	2
Technologijos									
1 grupė	2	2	4	2	1	2	3	2	4
Kūno kultūra									
1 grupė	3	2	5	3	2	2	4	2	5
Žmogaus sauga	1**	-	1	0	1	-	1	1	1
Valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti									
Skirta BUP	3	3	6	6	3	3	6	6	12
Panaudota:	2,5	2,5	5	2,5	2,5	2,5	5	2,5	5
Etninė kultūra*	1	1	2	1	1	1	2	1	2
Lietuvių kalbos konsultacijos, turintiems mokymosi spragų*		0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	1
Matematikos konsultacija*		0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	1
Prevencinė programa* „Gyvenimo įgūdžių vadovas“		0,5	0,5	0,5		0,5	0,5	0,5	1

Pamokų skaičius mokiniui	27	29	56	32	30	31	61	36	69
Tarifikuojamų pamokų skaičius:	28,5	30,5	57,5	33,5	31,5	32,5	62,5	37,5	71
Neformalusis ugdymas:									
Skirta BUP	4	4	4	4	4	4	4	4	8
Panaudota:	4	4	4	4	4	4	4	4	8
<i>Sporto būrelis – futbolas (1-5 kl.)</i>					1				<i>1</i>
<i>Sporto būrelis –krepšinis-tenisas(6-8kl)</i>					1				<i>1</i>
<i>Vokalinis ansamblis (1-8kl.)</i>					1				<i>1</i>
<i>Technologijų būrelis (rankdarbiai ir maisto ruošimas)1-8 kl.</i>					2				<i>2</i>
<i>Folkloro ansamblis(1-8 kl.)</i>					1				<i>1</i>
<i>Šaudymo būrelis (5-8 kl.)</i>					1				<i>1</i>
<i>Fotografijos ir dailės studija „Aš čia“(1-8 kl.)</i>					1				<i>1</i>
Iš viso tarifikuota valandų su neformaliuoju ugdymu	30,5	32,5	61,5	37,5	33,5	34,5	66,5	41,5	79
* valandos, skiriamos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti; Trumpalaikės konsultacijos neįskaičiuojamos į pamokų skaičių mokiniui; ** per žmogaus saugos pamokas 5 klasė jungiama su 7 klase.									

90. Pamokų skaičių klasei sudaro: minimalus privalomas pamokų skaičius mokiniui, pamokos, skirtos mokinių ugdymosi poreikiams tenkinti, neformaliojo švietimo valandos ir dalyko, kuriam mokytis klasė dalijama į grupes, pamokų skaičius.

XXIII. PSICHOLOGINĖS PAGALBOS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS PAGALBOS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS. MOKINIŲ TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ UGDYMO ORGANIZAVIMAS IR MOKYMO PASIEKIMŲ VERTINIMAS

91. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) ugdymo tikslas – sudaryti palankias ugdymosi sąlygas, padedančias mokiniams lavintis ir mokytis pagal jų gebėjimus ir galias, teikti pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus.

92. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymas organizuojamas:

92.1. atsižvelgiant į ugdymosi sunkumų pobūdį ir jų trukmę (kurie nurodyti PPT išvadose apie specialiųjų ugdymosi įvertinimą, bei rekomendacijas), mokymosi formą (ugdosi bendrojo ugdymo bendrojoje klasėje), ugdymo programą, turimas mokymo lėšas, specialistus bei mokymo(si) aplinką.

92.2. sudarant mokinio individualų ugdymo planą, bendradarbiaujama su mokiniu, turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių, ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais, užtikrinamas ugdymo nuoseklumas ir tęstinumas, vadovaujamas Bendrųjų ugdymo planuose pagrindinio ar vidurinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi, nurodytu Bendrajame ugdymo plane.

92.3. trumpinama pamokų trukmė 5 minutėmis, o šis laikas skiriamas mokinio ugdymajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti, tačiau mokinys neišleidžiamas iš klasės dėl mokinio saugumo užtikrinimo, o sutaupyta laiką skirti mokinių veiklai keisti, pertraukoms organizuoti.

93. Specialioji pedagoginė pagalba, specialiosios pratybos mokiniams teikiama per pamokas, išskyrus logopedines pratybas, kurios, atliekamos ne per pamokas, o suderintu su mokiniu laiku. Logopedinėms pratyboms 1-4 klasėse skiriama po 1-2 pamoką per savaitę kiekvienam mokiniui, turinčiam kalbos ir kitų komunikacijos sutrikimų:

93.1. logopedas įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus,

93.2. sudaro mokinių, turinčių kalbos ir komunikacijos sutrikimų, sąrašą;

93.3. sudaro individualiasias, pogrupines, ir grupines specialiųjų poreikių mokinių kalbos ugdymo programas, jas taiko, rengia savo veiklos ataskaitas;

93.4. konsultuoja mokytojus, tėvus (globėjus) dėl mokinių, turinčių kalbos ir komunikacijos sutrikimų, ugdymo;

93.5. rengia ir naudoja specialiasias mokymo priemones, skirtas specialiųjų poreikių mokinių kalbos ir komunikacijos sutrikimų lavinimui;

93.6. dalyvauja mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje.

93.7. logopedas tvarko logopedo dienyną, specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimo ir specialiosios pedagoginės pagalbos skyrimo dokumentus.

94. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas (pritaiko arba individualizuoja programą), atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, bei mokyklos vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas. Jeigu reikia mokytojas arba vaiko gerovės komisija kreipiasi konsultacijos į mokyklą aptarnaujančios pedagoginės psichologinės tarnybos specialistus (Telšių PPT). Mokytojai tokiems mokiniams parenka tinkamus metodus ir būdus, diferencijuoja užduotis atsižvelgdami į sutrikimus bei ugdymo(si) programas. Kalbų mokytojai, vertindami kalbos ir komunikacijos sutrikimus turinčių mokinių rašto darbus, kalbėjimą, atsižvelgia į logopedo rekomendacijas.

95. Logopedo pagalba mokykloje teikiama dirbant su moksleiviais grupėse. Mokiniam, turintiems žymių mokymosi sunkumų (pritaikytos, individualizuotos programos) ir rimtų elgesio problemų, logopedo, socialinio pedagogo pagalba teikiama individualiai. Logopedinės pratybos vyksta ne pamokų metu. Intensyvindama pagalbą pagal PPT rekomendacijas mokykla gali nustatytam laikotarpiui skirti papildomų mokytojo padėjėjo, logopedo, socialinio pedagogo užsiėmimų.

96. Mokinui, turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiąją pagalbą per pamokas teikia mokytojo padėjėjas:

96.1.1. mokytojo padėjėjas padeda mokiniui orientotis aplinkoje, susijusioje su ugdymu;

96.1.2. padeda mokiniui įsitraukti į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti;

96.1.3. talkina atliekant mokytojo skirtas užduotis, padeda perskaityti ar perskaito tekstus, skirtus mokymuisi, padeda užsirašyti ar užrašo mokymo medžiagą;

96.1.4. padeda mokytojui parengti ir/ar pritaikyti mokiniui reikalingą mokomąją medžiagą;

96.1.5. dalyvauja mokyklos vaiko gerovės komisijos veikloje.

97. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pagal pritaikytą programą, ugdymo rezultatai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus, o kuriam rekomenduota mokytis pagal individualizuotą pagrindinio arba vidurinio ugdymo programą, – pagal mokytojo programose numatytus pasiekimus (vertinama tik teigiamais pažymiais). Elektroninio dienyno atitinkamo dalyko puslapyje prie mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą programą, pavardės, pusmečio bei metinių pažymių parašoma „Ind.“.

98. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvams pageidaujant specialiųjų poreikių mokiniai, besimokantys pagal individualizuotą Pagrindinio ugdymo bendrąją programą ir turintys nežymų ar vidutinį intelekto sutrikimą, gali nesimokyti fizikos ir chemijos. Leidimas nesimokyti įforminamas direktoriaus įsakymu.

99. Mokyklos Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvams pageidaujant specialiųjų poreikių mokiniai, besimokantys pagal individualizuotą Pagrindinio ugdymo bendrąją programą ir turintys vidutinį ir žymų kalbos neišsivystymą, elgesio, emocijų ir socialinės raidos sutrikimų, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų, ribotą intelektą gali nesimokyti vienos užsienio kalbos (pirmosios arba antrosios kalbos). Leidimas nesimokyti įforminamas mokyklos direktoriaus įsakymu.

100. Specialiosios pedagoginės, švietimo pagalbos, mokymosi pagalbos, socialinės pedagoginės pagalbos, socialinės paramos mokiniams teikimas ir Bendrosios programos taikymas specialiųjų poreikių mokiniams organizuojamas vadovaujantis „Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu“ 92011m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229), „Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“ (2011m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228; Nr. V-657, 2017-08-30, redakcija), „Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu“ (2011m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795), „Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pedagoginiu, psichologiniu, medicininiu ir socialiniu pedagoginiu aspektais įvertinimo ir specialiojo ugdymosi skyrimo tvarkos aprašu“ (2011m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1775 (Nr. V-680, 2013-07-22 redakcija) bei Socialinės paramos mokiniams įstatymu (2006m. birželio 13 d. Nr. X-686, Nr. XII-2189, 2015-12-15 redakcija). Specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai ugdomi pagal pritaikytas arba individualizuotas bendrąsias programas, kurias paskiria Telšių švietimo centro PPT-a.

101. Mokykloje teikiama socialinė – pedagoginė pagalba organizuojant nemokamą maitinimą (pietūs, pusryčiai), aprūpinimą mokinio reikmenimis (pratybų sąsiuviniai, rašymo, braižymo, piešimo ir kitos mokinio individualiai naudojamos mokymosi ugdymui būtinos priemonės), teikiant konsultacijas mokiniams, esantiems krizinėse situacijose, organizuojant reidus į mokyklos nelankančių mokinių šeimas, siekiant sudaryti platesnes saviraiškos galimybes soc. remtiniams mokiniams, vykdant neigiamų socialinių veiksnių prevenciją (akcijos, konkursai, viktorinos) bei teikiant individualią pagalbą soc. rizikos grupėse,

specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (pagalba ruošiant namų darbus, socialinių įgūdžių ugdymas). Į socialinės pedagoginės pagalbos teikimą įtraukiami ir dalykų mokytojai bei klasių vadovai.

102. Specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams teikia pagalbos mokiniui specialistai (logopedas, socialinis pedagogas), mokytojo padėjėjas, sveikatos priežiūros specialistas pagal jų pareiginiuose nuostatuose ir aukščiau minėtame apraše numatytas funkcijas. Informacija apie mokinius, jų problemų turinį laikoma konfidencialia. Į specialiosios pedagoginės pagalbos teikimą įtraukiama Vaiko gerovės komisija (kuri kartu teikia ir pirminę emocinę ar psichologinę paramą) bei mokytojai. Vaiko gerovės komisija teikia rekomendacijas mokytojams, ugdantiems mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, konsultuoja tokių mokinių tėvus, bei bendradarbiauja su Telšių švietimo centro PPT specialistais.

103. Švietimo pagalbos ir mokymosi pagalbos teikimą vykdo direktoriaus 2017-10-04 įsakymu Nr. V1 – 104 sudaryta Vaiko gerovės komisija. Komisija rengia metinį darbo planą, vykdo mokyklos bendruomenės švietimą vaiko teisių apsaugos, teisės pažeidimų prevencijos, mokinių užimtumo srityse, organizuoja švietimo ir mokymosi pagalbą mokiniui, mokytojui ir vaiko atstovams pagal įstatymą, atlieka tyrimus ir vertina prevencinės veiklos veiksmingumą, bei kasmet rengia darbo ataskaitas su darbo tobulinimo siūlymais.

XXIV. MOKSLEIVIAMS ORGANIZUOJAMI SAUGAUS ELGESIO INSTRUKTAŽAI

104. Saugaus elgesio instruktažus veda klasės vadovai, dalykų mokytojai:

104.1. įvadinis instruktažas – mokslo metų pradžioje, visiems mokiniams. Instruktažą veda klasės vadovas. Mokiniais išaiškinamos mokyklos darbo tvarkos taisyklės, mokinių elgesio taisyklės, priešgaisrinės saugos ir elektrosaugos taisyklės, saugaus kelio į mokyklą ir į namus taisyklės, elgesio transporto priemonėse taisyklės, evakuacijos iš mokyklos esant ekstremalioms situacijoms tvarka. Klasės vadovas instruktažą fiksuoja klasės dienyne. Dalyko mokytojai veda instruktažą apie saugaus darbo savo kabinete (klasėje) taisykles. Instruktažą fiksuoja elektroniniame dienyne.

104.2. pirminis instruktažas – užsiėmimų vietoje. Vedamas per pirmąsias fizikos, chemijos, biologijos, technologijų, kūno kultūros, informacinių technologijų dalykų pamokas. Mokinius instruktuoja dalyko mokytojas. Instruktažą fiksuoja elektroniniame dienyne.

104.3. papildomas instruktažas – vedamas pakeitus instrukciją, užsiėmimų vietą, nustačius, kad nepakankamos mokinio saugos darbe žinios, įvykus nelaimingam atsitikimui (jei tai įpareigoja tyrimo komisija). Instruktažą fiksuoja elektroniniame dienyne.

104.4. specialusis instruktažas – vedamas organizuojant renginius (ekskursijas, turistinius žygius, sportines varžybas, talkas ir kt.). Pravedant specialųjį instruktažą vadovaujama Vaikų turizmo renginių organizavimo aprašu (2005-03-01Nr. ISAK-330; Nr. V-267, 2017-04-24 redakcija)

104.5. mokslo metų pabaigoje – pravedamas instruktažas priešgaisrinės saugos, saugaus eismo, elektrosaugos ir saugaus elgesio prie vandens telkinių klausimais. Instruktažą veda klasės vadovas ir fiksuoja elektroniniame dienyne.

105. Mokiniai, supažindinti su instruktažais pasirašo iš elektroninio dienyno išspausdintuose saugaus elgesio ir kitų instruktažų lapuose.

SUDERINTA

Telšių r. Žarėnų „Minijos“ pagrindinės mokyklos tarybos posėdžio 2018 m. birželio 22 d. protokolo Nr. V6-4

SUDERINTA

Telšių rajono savivaldybės administracijos
Švietimo ir sporto skyriaus vedėjos pavaduotoja

Daiva Tūmienė

2018 m. rugpjūčio mėn. .... d.

UGDYMO PLANO APRAŠOMOSIOS DALIES PRIEDAI

Žarėnų “Minijos” pagrindinės mokyklos
2018-2019 m. m. ugdymo plano
1 priedas

NEFORMALIOJO ŠVIETIMO VALANDŲ PASKIRSTYMAS MOKINIŲ RAIŠKOS BŪRELIAMS 2018-2019 M. M.

Eil.nr.	Neformaliojo ugdymo formos pavadinimas	Klasės, iš kurių susidaro grupės	Neformaliojo ugdymo programos vadovo vardas, pavardė	Skirta valandų
Mokiniam, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą 1-4 klasėse				
1.	Jaunųjų miško bičiulių būrelis „Oazė“	1- 4 kl.	Teresė Bagdonienė	1
2.	Saviraiškos būrelis	1-4 kl.	Loreta Bugvilienė	1
3.	Etninės kultūros būrelis	1-4 kl.	Diana Lakačauskienė	1
4.	Šokių būrelis	1-4 kl.	Loreta Bugvilienė	1
Iš viso 1-4 kl.				4
Mokiniam, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą 5-8 klasėse				
1.	Sporto būrelis - futbolas	1-5 kl.	Arvydas Štramaitis	1
2.	Sporto būrelis – krepšinis-tenisas	6-8 kl.	Arvydas Štramaitis	1
3.	Vokalinis ansamblis	1-8 kl.	Diana Lakačauskienė	1
4.	Folkloro ansamblis	1-8 kl.	Diana Lakačauskienė	1
5.	Technologijų būrelis (rankdarbiai ir maisto ruošimas)	1-8 kl.	Danutė Ložienė	2
6.	Fotografijos ir dailės studija “Aš čia”	1-8 kl.	Danutė Ložienė	1
7.	Šaudymo būrelis	5-8 kl.	Artūras Gintautas	1
Iš viso: 5-8 kl.				8
Iš viso neformaliojo ugdymo valandų				12

PRITARTA :

Žarėnų “Minijos” pagrindinės mokyklos tarybos
2018-06-8 d. posėdis (protokolas Nr.V6-3)

PREVENCINĖS PROGRAMOS IR PILIETINIO – TAUTINIO, ANTIKORUPCINIO, VARTOJIMO KULTŪROS IR VERSLUMO UGDYMO PROGRAMŲ INTEGRAVIMAS Į UGDOMUOSIUS DALYKUS IR KLASIŲ VADOVŲ VEIKLĄ 2018/2019 M.M.

Temų, įrašomų į konkretaus mokomojo dalyko ilgalaikį/teminį planą, veiklos programą sąrašas

I. Pradinėse klasėse:

Eil. Nr.	Programos temos	Dalykas	Klasės	Valandų skaičius
<u>Prevencinė programa</u>				
1.	Rūkymo žala žmogaus organizmui	Pasaulio pažinimas	1,2,3,4	Po 1 val.
2.	Alkoholio žala žmogaus organizmui		1,2,3,4	Po 1 val.
3.	Sveika mityba		1,2,3,4	Po 1 val.
4.	Buitinių medžiagų pavojingumą	Dailė ir technologijos	3,4	Po 1 val.
5.	Vaistų poveikis organizmui		1,2	Po 1 val.
6.	Mokyklos ir viešosios tvarkos taisyklės. Draudimai pirkti tabako gaminius ir alkoholio gėrimus bei rūkyti vaikams iki 18 metų	Klasių vadovų veikla	1,2,3,4	Po 1 val.
7.	Kaip draugauti, kad išvengtum smurto		1,2,3,4	Po 2 val.
<u>Pilietinio – tautinio ugdymo programa</u>				
1.	Gerumas – svarbiausieji žmogaus vertybė (remiantis kūrinių skaitinių vadovėlyje)	Lietuvių kalba	1,2,3,4	Po 1 val.
2.	Eilėraščių, rašinių apie šeimą kūryba		3,4	Po 2 val.
3.	Aš esu lietuvis!	Pasaulio pažinimas	1,2,3,4	Po 2 val.

II. Dalykinės sistemos klasėse:

Eil. Nr.	Programos temos	Dalykas	Klasės	Valandų skaičius
<u>Prevencinė programa</u>				
1.	Nežudyk		6	Po 1 val.
2.	Prekyba žmonėmis. Ar tai naujas pasaulyje reiškinys?		8	Po 1 val.
3.	Kas gundo blogiems poelgiams		5,6,7	Po 1 val.
4.	Rūkymo žala kvėpavimo takams, plaučiams	Biologija	7	Po 2 val.
5.	Sveiko žmogaus gyvenimo būdas		8	Po 1 val.
6.	Alkoholio ir nikotino žala organizmui		8	Po 1 val.
7.	Šeimos narių įvardijimas	Anglų kalba	6,7	Po 2 val.
8.	Auto įvykių ir nusikaltimo faktų apskaičiavimai Lietuvoje, Telšių mieste	Matematika	5,6	Po 1 val.
9.	Alkoholis ir šeima (alkoholio poveikis šeimos finansams)		7,8	Po 1 val.
10.	Žalingų įpročių poveikis gyvenimo trukmei		8	Po 1 val.
11.	Prekyba žmonėmis. Geografinis paplitimas	Geografija	7,8	Po 1 val.
12.	Sveika mityba (produktų pavadinimai)	Rusų kalba	6,7	Po 1 val.
13.	Reklaminių plakatų prieš AIDS, narkomaniją	Dailė	7,8	Po 1 val.
14.	Vaikai prieš smurtą		5,6	Po 1 val.
15.	Sveikos mitybos patiekalai	Technologijos	5,6,7,8,	Po 2 val.
16.	Rankdarbiai – vaistas nuo nuobodulio		5,6,7,8	Po 2 val.
17.	Sportinis azartas – sveikas azartas	Kūno kultūra	5,6,7,8	Po 1 val.
18.	Ar rūkantis ir vartojantis alkoholį bei narkotikus gali pasiekti sportinių aukštumų?		7,8	Po 1 val.
19.	Fizinio išsivystymo sutrikimai vartojant alkoholį, narkotikus, rūkant		5,6,7,8	Po 1 val.
20.	Menas prieš smurtą	Muzika	7,8	Po 1 val.
21.	Muzika – dvasios gydytojas		7,8	Po 1 val.
22.	Rūkymas – kaip „įvaizdžio“ dalis	Klasių vadovų veikla	5-8	Po 1 val.
23.	Elgesio pokyčiai patiriant įvairaus laispio apsvaigimą		5-8	Po 1 val.

24.	Draudimai pirkti tabako gaminius ir alkoholio gėrimus bei rūkyti vaikams iki 18 metų		5-8	Po 1 val.
25.	Rūkymo ir alkoholio vartojimo problemos sprendimo būdai		7,8	Po 1 val.
26.	Alkoholis ir karjera		5-8	Po 1 val.
27.	Pramogos ir neigiamos alkoholio vartojimo pasekmės		7-8	Po 1 val.
<u>Pilietinio – tautinio ugdymo programa</u>				
1.	Šeimos atsiradimas, jos svarba	Istorija	5,6	Po 1 val.
2.	Žmogaus laisvės ir teisės – demokratiškumo rodiklis		8	Po 1 val.
3.	Pasauliniai jaunimo judėjimai, jų pozityvi ir negatyvi veikla	Geografija	8	Po 1 val.
4.	Rasizmas pasaulyje ir Europoje. Žmonių diskriminacija		8	Po 1 val.
5.	Žmogaus prisitaikymas gyventi		6	Po 1 val.
6.	Kodėl keiksmoždziai rusiški?	Rusų kalba	8	Po 1 val.
7.	Vaikas šeimoje: jo lūkesčiai, džiaugsmas, problemos (pagal 3 skaitinių kūrinius)	Lietuvių kalba	7-8	Po 1 val.
8.	Pasaka – žmogiško gerumo, paprastumo vertybių šaltinis		5-6	Po 2 val.
<u>Antikorupcinio ugdymo programa</u>				
1.	Būti atsakingam. Atsakyti už save ir kitus.	Tikyba	6	Po 1 val.
2.	Kaip pasakyti „ne“		8	Po 1 val.
3.	Poreikiai ir norai		8	Po 2 val.
4.	Altruizmas. Egoizmas.		7	Po 1 val.
5.	Mokiniai prieš korupciją		8	Po 1 val.
6.	Švietimas prieš korupciją. Ežių šeimynėlė.		5	Po 1 val.
7.	Korupcijos apraiškos senovės Romos respublikoje	Istorija	7	Po 1 val.
8.	Lenkijos – Lietuvos valstybė: valstybės smukimas, bajorų anarchija		8	Po 1 val.
<u>Vartojimo kultūros ir Verslumo ugdymo programa</u>				
1	Vaikų gyvenimas svetur. „Žmogaus prisitaikymas gyventi“		6	Po 1 val.
2	Vanduo – brangus turtas ir neganda. „Pasaulio vandenyno tarša“		6	Po 1 val.
3	„Klimato šiltėjimas“, ozono sluoksnio nykimas ir pasekmės	Geografija	6	Po 1 val.
4	Žmonių veiklos įtaka gamtai. „Ozono sluoksnis – kodėl jį turime saugoti“		7	Po 1 val.
5	Rekreacinis Baltijos jūros ir Kuršių marių potencialas		6	Po 1 val.
6	Gamyba ir aplinka. Atsakomybė už savo veiklą. Aktyvus dalyvavimas		8	Po 1 val.

PATVIRTINTA

Telšių r. Žarėnų „Minijos“ pagrindinės mokyklos direktoriaus 2016 m. birželio 20 d. įsakymu Nr.V1-89

PAKOREGUOTA IR PRITARTA:

Žarėnų „Minijos“ pagrindinės mokyklos mokytojų tarybos
2018-06-19 (protokolas Nr.V5-5)

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS 5-8 KLASĖSE ORGANIZAVIMO TVARKA

1. 5–8 klasių mokiniams privaloma socialinė-pilietinė veikla. Ji vykdoma pagal Švietimo ir mokslo ministerijos parengtas rekomendacijas. Socialinę veiklą organizuoja klasių vadovai, vadovaudamiesi mokykloje įgyvendinamomis pilietinio, tautinio patriotinio ugdymo ilgalaikėmis programomis, taip pat įgyvendindami klasės auklėtojo veiklos planus. Klasių vadovai planuodami socialinę veiklą padeda mokiniams pasirinkti ilgalaikius įsipareigojimus iš darbinės, ekologinės, socialinės, projektinės ir kt. veiklos.

2. Organizuojant socialinę-pilietinę veiklą rekomenduojama atsižvelgti į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus (pagal mokymosi koncentrus) :

- 5 - 6 klasių mokinių veikla turėtų būti labiau orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasės, mokyklos bendruomenėje. Pavyzdžiui, dalyvaujant aplinkos tvarkymo ir švaros palaikymo, savitarpio pagalbos (pvz. pagalba neįgaliam draugui), geros kaimynystės akcijose ir pan. Skiriama ne mažiau kaip 10 valandų per mokslo metus.

- 7 - 8 klasių mokinių veikla turėtų būti labiau orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymą, jų plėtotę, dalyvaujant mokyklos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje. Pavyzdžiui, rengti kultūrinius renginius bendruomenės nariams, dalyvauti šalpos ir socialinės paramos akcijose, tirti bendruomenės narių poreikius ir padėti juos tenkinti (pavyzdžiui, padėti mokymosi sunkumų, specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams) ir pan. Skiriama ne mažiau kaip 15 valandų per mokslo metus.

3. Sudarant sąlygas 5-8 klasių mokiniams dalyvauti socialinėje-pilietinėje veikloje, būtina atkreipti dėmesį į tai, jog ši veikla kaip integrali bendrojo ugdymo dalis turi būti susieta su Bendrųjų programų keliamais tikslais bei uždaviniais ugdyti mokinių kompetencijas (ypač socialinę, pilietinę). Planuojant ir įgyvendinant mokinių socialinę veiklą siūloma pasinaudoti šiuo metu išleista ir mokyklose esančia metodine literatūra pilietiškumo ugdymo, aplinkosaugos, projektų organizavimo ir kt. temomis.

4. Pamokinės veiklos dienomis vykdoma socialinė-pilietinė veikla fiksuojama elektroniniame dienyne kartu su pamokine veikla. Socialinės veiklos kryptys:

Darbinė veikla	Ekologinė veikla	Projektinė veikla	Socialinė veikla	Kita veikla
1. Kabinėtų, kitų mokyklos patalpų smulkus remontas. 2. Mokyklos inventoriaus remontas. 3. Dekoracijų ruošimas, sporto salės apipavidalinimas renginiams.	1. Mokyklos teritorijos priežiūra. 2. Miestelio skvero ir kapinių tvarkymas. 3. Gėlių ir želdinių priežiūra. 4. Upelio aplinkos tvarkymas.	1. Dalyvavimas prevenciniuose, socialiniuose, profesinio informavimo projektuose. 2. Dalyvavimas savivaldos darbe. 3. Mokyklos laikraščio leidyba. 4. Renginių organizavimas ir parodų rengimas.	1. Pagalba draugui, turinčiam mokymosi, psichologinių ir kitokių problemų. 2. Gerumo akcijos. 3. Vienių senelių lankymas.	1. Pagalba klasės vadovui, kitiems mokytojams, tvarkant dokumentus, atliekant raštvedybos darbus. 2. Darbas mokyklos bibliotekoje, muziejuje. 3. Įvairūs maketavimo, teksto rinkimo darbai. 4. Mokyklos atstovavimas visuomeninėje veikloje (dalyvavimas olimpiadose, miesto ir miestelio kultūriniuose, sporto renginiuose), dalyvavimas koncertinėse programose.

KLASĖS MOKINIO SOCIALINĖS – PILIE TINĖS VEIKLOS ..... MOKSLO METAIS

APSKAITOS LAPAS

Veiklos pavadinimas	Valandų skaičius	Atsakingas		Data
		V., pavardė	Parašas	

Klasės vadovė (-as)

PATVIRTINTA
Telšių r. Žarėnų “Minijos” pagrindinės mokyklos
direktorius 2016 m. birželio 20 d. įsakymu
Nr. V1-89

PAKOREGUOTA IR PRITARTA:
Žarėnų “Minijos” pagrindinės mokyklos
metodinės tarybos
2018 m. gegužės 11 d. posėdis (protokolas Nr.3)